

Cena numeru 25 gr.

Redakcja i Administracja:
Kraków
ul. Dunajewskiego 5
Telefon Redakcji 103-98
Telefon Administracji 103-10
Adres dla telegramów:
NAPRZOD KRAKÓW

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ

Miesięcznie zł. 5.50

Tygodniowo w Krakowie zł. 1.25

Zagranicą 9 złotych miesięcznie

Za zmianę adresu 50 gr.

Wychodzi codziennie rano z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych

Konto PKO Kraków 400.070

Zamach na najbiedniejszych

Zagadkowe słowa p. ministra pracy gen. Hubickiego o „reformie” ustawodawstwa społecznego znajdują ponure oświetlenia w sygnalizowanej wczoraj z Warszawy wiadomości o „reformie” ubezpieczenia od bezrobocia. W czasie, kiedy dochodzimy do jakichś 350 tysięcy bezrobotnych, rząd nie ma większej troski, jak uszczuplić tym najbiedniejszym marny kęs chleba przez jeszcze większe niż dotychczas utrudnienia w otrzymaniu go.

Sanacji przyświeca widocznie przykład Ameryki i Węgier, jedynych w świecie krajów, gdzie nie istnieje ubezpieczenie na wypadek bezrobocia, gdzie pozbawieni pracy zdani są na jałmużnę. Gdyby nie „błąd” czy „grzech”, popełniony przez rządy przedmajowe, które wprowadziły system ubezpieczenia od bezrobocia, kto wie, czy nie nastąpiłoby zupełne zdemolowanie tego urządzenia jak wielu innych z przed ery sanacyjnej. Na to, na wykonanie swego serdecznego życzenia sanacja odwagi nie ma, ale zepsuć ubezpieczenie, odebrać nabyte prawa — na to ją stać, ponieważ ma kryte plecy: ma większość, która na wszystko powie tak i amen.

W dziwnych, naprawdę, żyjemy stosunkach. Z jednej strony nic się nie dzieje, aby bodaj osłabić straszne skutki przesilenia gospodarczego, z drugiej każe się niewinnym ofiarom tego przesilenia pokutować za nieswoje winy. Co zawiniła klasa robotnicza, że od kilku lat kurczy się dla niej możliwość sprzedawania swej pracy? Dlaczego ona ma ponosić ofiary głodu i chłodu za to, że inni nie chcą czy nie potrafią wykonać najprymitywniejszego obowiązku rządzących: zapewnić wszystkim obywatelom możliwość pracy i życia z niej?

Okazuje się nie poraz pierwszy, że dla sanacji nie istnieje żadna dziedina, żadna świętość, której nie poświęciłaby dla uratowania swego celu: utrzymania się przy władzy. Dlatego, że sanacja doprowadziła gospodarkę państwową do ruiny, że rok rocznie walczy się z rosnącymi deficytami, że zagranica nie daje pożyczek — za te grzechy mają pokutować inni, mają swym kosztem naprawić robotnicy i urzędnicy, kosztem swego życia i swych rodzin. Ledwo co uporano się z budżetem, w którego realność sami jego twórcy nie wierzą, a już zaczyna się poszukiwanie albo nowych źródeł dochodu albo nowych możliwości oszczędnościowych i akurat trafia się tam, gdzie jednego i drugiego szukać nie wolno.

Twierdzi się, że skarb dopłaca do funduszu bezrobocia ogromne sumy, że fundusz ten jest zadłużony w skarbie na zwyż 100 milionów — czyja w tem wina? Gdy w r. 1924 wprowadzono ubezpieczenie na wypadek bezrobocia, liczone się z możliwością zaistnienia kiedyś takiego stanu; nikt jednak nie wyobrażał sobie, aby już w kilka lat później stan ten stał się chroniczny i to w rozmiarach katastrofalnych. Zresztą robiono i robi się wszystko, aby fundusz bezrobocia nie miał własnych wystarczających środków: przez ciągłą redukcję płac i ludzi zmniejszały się wpłaty robotników i przemysłowców, a powiększała się liczba uprawnionych do korzystania z funduszu. Utworzyła się — a może świadomie i celowo utwo-

rzone — sytuacja bez wyjścia, jak z każdej nieprzemyślanej rzeczy i teraz chce się radykalnie naprawić to, co przez 7 lat się psuło, naprawić przez zorganizowaną nędzę w wyższym jeszcze niż obecnie stopniu.

Klasa robotnicza nie powinna i nie może mieć żadnych złudzeń co do „opieki”, jaką ją chce otoczyć sanacja. Nie w tym celu od kilku lat rozbija się jej solidarność, aby ją wzmacnić do odparcia zamachu, aby ją utrzymać w bojowym pogotowiu. Robiono i robi się zamachy na jedyną siłę tej klasy: na jej organizację zawodową, aby złamać najlepszy i najbardziej wypróbowany instrument walki, aby bez większego oporu móc zademonstrować, że klasa robotnicza chętnie poniesie ofiary aż do głodowania i — milczenia w pokorze lub przyjmowania jałmużny. Może to, co się teraz przygotowuje, otworzy robotnikom oczy i każe im utworzyć silny, jednolity front do walki z tym, z pewnością nie ostatnim atakiem. Bijemy na alarm, gdyż chodzi już nie tylko o prawo do życia, ale o życie samo tych setek tysięcy już bezrobotnych i dalszych dziesiątków tysięcy, których tensam los czeka.

List mjr. K. Kubali

- 0 -

W związku z mową p. posła Bogusława Miedzińskiego, wygłoszoną w Sejmie dnia 11 bm., uprzejmie proszę Pana Redaktora o umieszczenie w swym poczytnym piśmie następującego oświadczenia:

Z p. posłem Miedzińskim rozmawiałem jeden raz w życiu w czasie, gdy był on ministrem Poczt i Telegrafów. Zwróciłem się do niego z prośbą o poparcie mego lotu transatlantyckiego. P. Miedziński uznał wówczas moje argumenty za słuszne i obiecał poparcie.

Dziwi mnie więc niepomiernie, że dzisiaj p. Miedziński stwierdza, że właśnie na podstawie tej jedynej ze mną rozmowy nabrał głębokiego przekonania o mej niepoczytalności.

W sprawie anonimów stwierdzam, że nigdy żadnych anonimów do p. Rayskiej nie pisałem. Spodziewam się, że wkrótce wyświadcili się, kto był prawdziwym autorem anonimów do p. Rayskiej, za który mnie skazano.

Oskarżenie mnie o autorstwo tak głupiego anonimów, jak ten, który przytoczył p. poseł Miedziński, i próby robiania mnie niepoczytalnym, zmierzają niewątpliwie do tego, aby osłabić moje zarzuty przeciw p. Rayskiemu, zawarte w złożonym przezemnie memorjale do najwyższych władz państwowych.

W memorjale tym poruszyłem sprawy olbrzymiej wagi, tak doniosłe dla państwa, że nawet zdecydowałem się poświęcić całą moją przyszłość wojskową, by wyjawic najwyższym władzom gro-

zące dla państwa niebezpieczeństwo. Występując zaś przeciw p. Rayskiemu, nie miałem i nie mam żadnego osobistego interesu.

Zarzutów, zawartych w memorjale, sąd nie rozpatrywał i nie pozwolił mi na przeprowadzenie dowodu prawdy.

Proszę przyjąć wyrazy prawdziwego szacunku.
K. Kubala, b. major pilot.

Odwaga cywilna

ODPOWIEŹ NA PEWIEN LIST

Rozbite wszystko jest i podeptane. Znikło od dawna szczere piękno Waszych „gorzkich łez”. Ofiara krwi wpleciona została w zębate koło kariery. Chichoczą ludzie po wszelkich „Adriach” nad tęsknotami młodości własnej. Sponiewierano najpiękniejsze sny, wraz z godnością tych, którzy wytrwali. Naprawdę widać kokatałiście, jakieście twierdzili, do sumień i do serc.

Nie uratujecie z tonącego okrętu żadnych skarbow przeszłości. Pozostawcie złudzenie tam, gdzie padło bez chwały; jeżeli chcecie, rzućcie mu jakiś kwiat: niech odpoczywa w spokoju.

„Czas już skargi, czas żale porzucić,
wszak wstyd od nich czoła Wam pali...”

Wiem, byliście kiedyś szczerzy. Dziś tamta szczerść Wasza przeradza się w codzienne kłamanie sobie samym, w najbardziej — nikczemne zśród wszystkich kłamstw. Słabiutki pretekst „czekania i trwania” nie zastąpi więcej wykrzywionej gęby tchórzostwa.

„Czas już skargi i żale porzucić...”

Widzicie: spłonął dom. Zapóźno wołać: „gore!”
Lecz

„trzeba wstać i ze spokojną twarzą
budować dom od nowa”;
choć nadciąga jeszcze większa burza...
choć bardzo blisko słychać grzmot...

Dobrotliwy Los postawił Was raz jeszcze u ROZSTAJNYCH DRÓG. Na jednej z nich uśmiecha się do Was Młodość minioną — rozhułkana, ofiarna, dumna, wierząca. — ta sama, ta sama... Pamiętajcie?

„Jam Wolność ukochał najgoręcej
na ziemi...”
Jak wtedy!...

DZIŚ przyjsć jeszcze możecie z chorągwią ODWAGI CYWILNEJ, w purpurowym płaszczu zasługi. JUTRO powita Was... wzruszenie ramion ze strony tych, którzy wytrwali. Tak być musi. Pod dłonią surową Losu sprawiedliwego nabiera pędu koło przeznaczeń. O kamień twardy doli fornałskiej, o rozpacz włókniarza, pozbawionego pracy od miesiący, o zacięty gniew górnika czy hutnika potknęło się znowu życie polskie, patrzące w widmo Brześcia oczyma zbolełymi. Wasze skargi i żale — to WSPÓŁWINA.

Zapewne! Cicha i spokojna jest jeszcze zamarka ton jeziora. Czyżby ucho Wasze nie umiało już odróżnić głosów głębi?...

„Godzina Ludu stoi u wrót,
puka w zamazłe szyby naszych domów”.

BYŁY.

Czem się zajmują komisarze Kas chorych

„Dziennik Bydgoski” ogłasza dokument następującej treści:

Brodnica, dnia 16 IV. 1931.

Powiatowa Kasa chorych w Brodnicy

(Pomorze)

L. dz. 1489/31

Do Magistratu

w Toruniu.

Proszę uprzejmie o możliwe odwrotne doniesienie, czy na tamtejszym terenie istnieje związek

„Generalna federacja pracy”.

W razie pozytywnym, proszę o podanie nazwiska osoby, która stoi na czele związku.

(podpis) Komisarz.

Oto, czem się zajmuje suto wynagradzany komisarz, który miał oczyścić miejscową Kasę od zgubnych wpływów partyjnicstwa. Dodać należy, że „generalna federacja pracy” jest związkiem sanacyjnym.

— 000 —

A więc musi przecież dojść do strajku górników!

Czytelnikom naszego pisma wiadomo, że od jesieni ubiegłego roku właściciele kopalń postanowili dokonać obniżki zarobków robotniczych w górnictwie, pomimo faktów, że zarobki obowiązujące w poszczególnych zagłębiach, nie były nigdy a nie są szczególnie obecnie nijak wystarczające. Zarobki te obniżone już o blisko 50 procent przez nieprzepracowanie wszystkich dni w tygodniu, mają obecnie ulec jeszcze dalszej obniżce o dalszych około 10 procent. Zachłanność kapitalistów węglowych trudno się dziwić. Kapitaliści zawsze byli łakomi i takimi są, i jak długo robotnicy nie zdobędą się na zmiany dotychczas istniejącego prywatno-kapitałistycznego ustroju, tak długo kapitaliści będą nienasyconymi.

Pisząc o powyższym zatargu w górnictwie, nie można nie wskazać na nietylko tolerowanie zachłanności kapitalistów, na pogorszenie obecnej nędznej egzystencji proletariatu górniczego, ale nawet na życzliwość, jakiej kapitaliści doznają ze strony rządu!

Wszak reprezentant rządu w dniu 21 stycznia br. jako główny inspektor pracy z naciskiem podkreślił na konferencji, że „obniżka musi być i będzie”.

Nacisk taki na robotników uważamy za coś niebywałego, gdyż nacisk ten pomagał kapitalistom, napierającym na robotników. Konsekwencją tego nacisku stało się obniżenie zarobków górniczych na Górnym Śląsku o 8 procent i o 10 procent. — Obecnie rozchodzi się o obniżkę o taki sam procent zarobków w zagłębiach dąbrowskiem i krakowskiem. Te dwa zagłębia, a szczególnie zagłę-

bie krakowskie, mają o wiele niższe zarobki i spodziewać się należało, że czynniki rządowe wezwą właścicieli kopalń zagłębia dąbrowskiego i krakowskiego, do zrewidowania swojego zamiaru. Niestety dotychczas tego nie uczyniono! Zamiast tego zrobiono już i robi się dalej dalsze przygotowania pomocy kapitalistom, przez wzmocnienie obok kopalń posterunków policji.

Tak oto wygląda u nas ta tak szeroko i z takim rozmachem zapowiadana pomoc i opieka rządowa dla górników walczących w obronie swoich zarobków, pomoc ze strony tak szumnie się ogłaszającego silnego sanacyjnego rządu!

Cóż na to powie ów tak dużo obiecujący sanacyjny klub pracy wyłoniony z klubu większości sejmowej? Przecież dzieje się to wszystko w chwili, kiedy Sejm obraduje. Czyż padło w tej sprawie ze strony większości rządowej podczas sejmowej dyskusji choć jedno słowo w obronie górników? Nie! Czy nie najwyższy czas, aby jeszcze w ostatniej chwili, przed wybuchem strajku, kompetentne czynniki wywarły swój wpływ na nieustępliwych kapitalistów, by ci zrewidowali swoje nieustępliwe wobec robotników stanowisko i nie dopuszczali w obu zagłębiach do rozpaczliwej obrony i tak już nędznej egzystencji górników?

Ze strony Centralnego Związku Górników w Polsce zostało uczynione w obronie górników wszystko, co tylko było z naszej strony możliwe, będziemy także i dalej szczerze i otwarcie radzić i pomagać broniącym się robotnikom, gdyż słusność jest po stronie górników. Jan Papuga.

— 0 0 0 —

Rosnące wrzenie na Górnym Śląsku

(Korespondencja własna „Naprzodu”)

Katowice, 15 lutego.

W niedzielę ponad 100 delegatów poszczególnych placówek PPS na Górnym Śląsku przybyło do Katowic na partyjną konferencję okręgową, celem omówienia sytuacji, powstałej w ciągu ostatnich kilku tygodni. Przewodził tow. Zółkiewicz. Tow. M. Niedziakowski nakreślił obraz ogólnego położenia kraju i zadania, jakie dziś przypadły w udziale proletariatu śląskiemu. Tow. J. Stańczyk raz jeszcze przedstawił przebieg dotychczasowej akcji Centralnego Związku Górników w obronie plac robotniczych i — ściśle według dat — opisał dwuznaczną rolę p. Grajka, który uczynił istotnie wszystko, co mógł, by rozbić jednolity front walki Centralnego Związku Górników i Zespołu pracy.

Tow. Fr. Hałuch zapewnił górników śląskich o czynnej solidarności ze strony robotników przemysłu naftowego, którzy mają od lat jedną tylko organizację klasową i dlatego kapitał nie narzucił im obniżki plac, a — przeciwnie — musiał wyrazić zgodę na podwyżkę.

W obszernej dyskusji zabierali głos tow.: Kawalec, Janta, Sławik, Motyka, Cyrułik, Bełżówna,

Burek i inni. Surowo i dosadnie oceniano postępowanie p. Grajka, wyrażano też zdziwienie, że socjaliści niemieccy pozostają w tych warunkach nadal w Zespole pracy. Z dyskusji wynikły takie oto punkty, odpowiadające poglądom wszystkich delegatów:

- 1) walka w przemyśle węglowym jest — pomimo przeszkody, stawiane przez p. Grajka — nieunikniona;
- 2) musi być ona walką wspólną górników wszystkich trzech zagłębi;
- 3) musi być ona połączona z walką w przemyśle metalowym i hutniczym;
- 4) należy bezzwłocznie wyteżyć wszelkie siły i całą energję, by wzmocnić szereg partii i Centralnego Związku Górników na Górnym Śląsku.

Wpływy Centralnego Związku Górników niewątpliwie rosna na skutek powszechnego burzenia robotników na „takykę” p. Grajka. W wielu kopalniach, gdzie dotąd miał wpływy Zespół pracy, odbywają się samorzutnie zebrania radców załogowych; zapowiadają tam uchwały za walką i domagające się jednolitego frontu Zespołu pracy z Centralnym Związkiem Górników. Strajki „dzikie” naogół ustały, ale wrzenie bynajmniej nie ustało.

Afera wekslowa w warszawskiej Kasie chorych

W mowie swej, wygłoszonej w Sejmie — w debacie nad budżetem ministerstwa pracy — poseł tow. Zygmunt Zuławski podał między innymi kilka szczegółów, charakteryzujących gospodarkę w warszawskiej powiatowej Kasie chorych. Podajemy je poniżej w obszernym streszczeniu, według stenogramu sejmowego:

Trwoniono pieniądze bezmyślnie. Lokal przy ul. Leszczyńskiej 6 przebudowano, wyasfaltowano podwórze, wydano masę pieniędzy po to, żeby ten lokal potem porzucić. Pożyczano pieniądze na lewo i prawo, pożyczano od prywatnych dyskontów, od funkcjonariuszów Kasy. Niejaki dr. Blutt lekarz Kasy chorych, Szapiro, dentysta, urzędnik Kasy Grochowski, pożyczali Kasę chorych i dyskutowali weksle do 36 procent. I równocześnie, kiedy Kasa zaciągała tego rodzaju lichwiarskie pożyczki, p. komisarz Kasy udzielił „sanacyjnemu” Związkowi urzędników Kas chorych bezpłatnej pożyczki w kwocie 103.000 złotych. Pan komisarz może sobie robić prezenty na własne konto, ale prezentów tego rodzaju z pieniędzy instytucji publicznych udzielać mu nie wolno. Do jakich rezultatów to doprowadziło, widać najlepiej z afery, jaka wyszła z panem Mszczorkiem. Skład apteczny I. Mszczorek w Warszawie dyskutował weksle Kasy Powiatowej. Czy pieniądze te wpływały do Kasy i na co były wydawane, tego nikt nie wie. Jak długo był komisarzem p.

Pojakiewicz, tak długo wszystko było dobrze; wyjeżdżał, zostawiając weksle podpisane in blanco, nie troszcząc się wcale, kto i co robił z temi wekslami, kto je wykupywał — i za co. Ale z chwilą, kiedy Kasę Powiatową przyłączono do miejskiej Kasy warszawskiej, stosunki się zmieniły. Kiedy komisarz Rożnowski otrzymał jeden weksel i drugi, które w księgach nie figurowały, odmówił zapłaty. W ciągu kilku miesięcy wyszło takich weksli podpisanych przez p. Pojakiewicza, komisarza Kasy, dyrektora Kasy i opatrzonej pieczęcią Kasy — na przeszło 200.000 złotych; weksli, lokowanych w Banku Polskim, w Banku Gospodarstwa Krajowego, u prywatnych dyskontów. Kilka weksli wykupił ktoś nieznany (Głos na lewicy: Nieznany sprawca), innych weksli p. Rożnowski nie wykupił, te weksle leżą. Zrobiono doniesienie do prokuratury, zrobiono je w październiku, czy we wrześniu ubiegłego roku. Prokurator do dzisiaj nie rozpoczął śledztwa. Na 200 tysięcy złotych popełnione zostało oszustwo, nie wiadomo przez kogo, a mimo doniesienia do prokuratury śledztwa niema. Zdaje mi się, że gdzieś zatarła się granica między dobrem a złem, między moralnym a niemoralnym, jeżeli tego rodzaju rzeczy są możliwe.

I na te zarzuty — jak i na wszystkie inne — p. minister Hubicki znalazł tylko taką odpowiedź, że...

z chwilą, gdy komisarz Kasy chorych stwierdził, że Kasa warszawska nie ponosi straty, a podpis na wekslach okazał się sfałszowany, sprawa ta już do niego nie należy (!). Wygodne stanowisko!

Poseł Ciołkosz w Wieliczce

ENTUZJASTYCZNA OWACJA

Na niedzielę 14 bm. zwołał komitet powiatowy PPS w Wieliczce publiczne zgromadzenie w sprawie obecnej sytuacji politycznej i gospodarczej oraz w sprawie zwinięcia powiatu wielickiego.

Na zgromadzenie zapowiedział swój przyjazd wzięcia brzeski tow. poseł Ciołkosz. Wiadomość ta zelektryzowała ludność Wieliczki. Już na długo przed przyjazdem motorówki zebrali się liczni robotnicy pragnący powitać tow. Ciołkosza. Przybyła też „dla bezpieczeństwa” policja z najemnymi bagnietami, by w ten sposób dać dowód swego zainteresowania się osobą tow. Ciołkosza. Niestety tow. Ciołkosz nie przyjechał oczekiwanym pociągiem. Zebrani udali się do Domu Robotniczego, gdzie rozpoczęto zgromadzenie. Sala przepelniona była ludźmi. Wielu musiało odejść, nie mogąc docisnąć się do wnętrza.

Zgromadzenie zagał tow. Holzer, poczem do prezydium wybrano tow. Lachmana i tow. Czuba. Referat o sytuacji politycznej i gospodarczej oraz o stosunkach lokalnych wygłosił tow. dr. Szumski. Referent w długich wywodach zobrazował położenie kraju, przyczem dokładnie oświetlił niszczycielską gospodarkę sanacji. Ponadto mówca napiętnował obludę sanatorów, którzy w Wieliczce utworzyli komitet obrony powiatu i ludzili ludność, że powiat wielicki będzie utrzymany, a w Sejmie głosowali za likwidacją powiatu, przeciwstawiając się wnioskowi opozycji, zmierzającym do utrzymania powiatu.

Podczas przemówienia tow. Szumskiego zawiadomiono prezydium, że tow. Ciołkosz przybędzie na zgromadzenie. Część zebranych udała się na rynek, aby przy pociągu powitać tow. Ciołkosza.

Po przemówieniu tow. Szumskiego zabrał głos tow. Lachman, nawołując zebranych do wstępowania w szeregi PPS.

W tym momencie wszedł na scenę tow. Ciołkosz. Na sali zapanał niebywały entuzjazm. Robotnicy porwali na ramiona swego przywódcę i zgotowali mu burzliwą owację.

Okrzykiem na cześć tow. Ciołkosza, więźniów brzeskich i PPS nie było końca. Dopiero po dłuższym czasie nastąpiło uspokojenie.

Kiedy tow. Ciołkosz rozpoczął przemówienie zgromadzenie po raz wtóry urządziło owację. — W świetnym przemówieniu, przerywanem często huczennymi oklaskami, przedstawił tow. poseł obecne stosunki o kraju przed sytuację w Sejmie brzeskim, który na komendę uchwała najbardziej reakcyjne ustawy. Mówca przytoczył kilka projektów ustaw, których jedynym celem jest utrzymanie jak najdłużej sanacji przy władzy, przez co godzą one w żywotne interesy szerokich mas ludności. Gorącym apelem do zebranych, aby bez względu na trudności i stawiane im przeszkody, skupiali się pod sztandarem PPS, celem wywalczenia ostatecznego zwycięstwa klasy robotniczej, zakończył tow. Ciołkosz swoje przemówienie. Wywody tow. Ciołkosza przyjęto z ogromnym aplauzem.

Zkolei tow. Czuba odczytał przygotowaną rezolucję. Podczas odczytywania końcowego ustępu rezolucji, dotychczasowego więźniów brzeskich delegat starostwa mgr. farmacji p. Ochrpowicki rozwiązał zgromadzenie. Zebrani jednomyślnie uchwalili rezolucję. Odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru”, oraz okrzykami na cześć partii i więźniów brzeskich zakończono manifestacyjne zgromadzenie, które na uczestnikach wywarło niezatarte wrażenie.

Odejeżdżającego tow. Ciołkosza znaczna część zebranych odprowadziła na stację, gdzie pożegnali go przedstawiciele ruchu robotniczego w Wieliczce.

LEKCJE STENOGRAFJI POLSKIEJ I NIEMIECKIEJ oraz lekcje języka angielskiego organizuje Związek Zawodowy Pracowników Umysłowych (Sławkowska 6). Warunki nader przystępne. Zgłoszenia przyjmuje związkowy Sekretariat w godz. od 12—3 i od 6—9 wieczór (Tel. 138-53).

ROZPOWSZECZNIJCIE
„NAPRZOD”

Pełnomocnictwa dla rządu

Rząd nie chce zanadto fatygować Sejmu i dlatego szereg projektów w ostatnich czasach wniesionych i jeszcze zapowiedzianych zawiera pełnomocnictwa — nazywa się to upoważnienia — dla rządu, przeprowadzenia w ustawach tych przewidzianych zarządzeń w drodze rozporządzeń.

Takiem generalnym pełnomocnictwem jest będąca teraz na warsztacie komisji szkolnej ustawa o ustroju szkolnictwa, takie też pełnomocnictwa zawierają dwa we środe wniesić się mające projekty: jeden o ulgach w spłacaniu zaległości podatkowych, drugi w sprawie uporządkowania stosunków w przemyśle naftowym. W pierwszym projekcie otrzymuje min. skarbu upoważnienie do przyznania ulg wedle własnego uznania, a w dodatku minister spr. wewn. otrzymuje także upo-

ważnienie co do niektórych podatków samorządowych. W 2-gim projekcie min. przem. i handlu otrzymuje szerokie pełnomocnictwa dla regulowania produkcji i handlu naftą i jej przetworami, idące tak daleko, że minister będzie mógł prosto zmopolizować cały ten przemysł.

Ta metoda przelewania praw parlamentu na rząd uwidacznia się na każdym kroku. Samacja wychodzi widocznie z założenia, że na to jest zwycięstwo przy wyborach w listopadzie 1930, aby wtedy „wybrana” większość zadowolala się dawaniami rządowi zaufania na kredyt, nie troszcząc się o to, jaki użytek rząd z tego zaufania robi. Nigdzie na świecie niema takiej rezygnacji parlamentu ze swych praw, nigdzie też niema takiej jak u nas samacji.

urząd skarbowy musi zapłacić właścicielowi za utrzymanie krów więcej, niż wynosiła należność za podatek. W urzędzie podatkowym zapanował popłoch. Skutek był taki, że właściciel zabrał krowy z powrotem, skwitowano go z należności podatkowych, które wypłacił utrzymaniem krów, a nadwyżkę zaliczono mu na poczet przyszłych podatków.

Na modłę Kaliguli

W prorządowym „Kurjerze Nowogrodzkim” ukazał się artykuł pod tytułem: „Nabożeństwo dziękczynne ku czci Pana Prezydenta Rzeczypospolitej”. „Przywykliśmy już do różnych serwilistycznych wyczynów — pisze w związku z tem „Wspólna sprawa” — ale ten — przechodzi wszelkie granice i świadczy do czego może dojść głupota. Czyż bowiem gorliwcy nie rozumieją, że nabożeństwo może się odbywać tylko ku czci Boga. Matki Boskiej lub Świętych, a jedynie „na intencję” człowieka żyjącego?

Rzymski cesarz Kaligula mianował ongiś swego konia konsulem, czyli jednym z najwyższych dostojników państwa. Sądzi — kończy pismo — że autora artykułu nie zaryzykowałby mianować nawet na niższy urząd”.

Z SALI SĄDOWEJ

DRUGI DZIEŃ PROCESU O KOMUNIZM

Wczoraj w dalszym ciągu przed sądem przysięgłych w Krakowie toczyła się rozprawa przeciw Salo Stramerowi i tow., oskarżonym o komunizm. Przesłuchano dalszych obwinionych, którzy przeważnie nie przyznają się do winy. Dzisiaj, po przesłuchaniu reszty oskarżonych, zaczęła zeznawać świadkowie oskarżenia, a wśród nich znany podkom. pol. Olearczyk. Rozprawa ma potrwać do końca tygodnia. Rozprawie towarzyszy znaczne zainteresowanie ze strony licznego audytorjum.

Protest inwalidów

W niedzielę 14 bm. w dużej sali hotelu pod Czarnym Orłem w Białej odbyło się nadzwyczajne walne zgromadzenie protestacyjne Związku inwalidów woj. R. P. z powiatów Biała-Bielsko i Cieszyn, na którym zebrało się około 2.000 osób. Tak, że sala z galerjami i bocznymi lokalami nie mogła pomieścić wszystkich uczestników zgromadzenia.

Celem zebrania był protest przeciwko zamierzonej redukcji rent inwalidzkich dla niskoprocentowych (od 15 do 30%) na obszarze całej Polski. Gdyby wprowadzono te zamierzenia w życie, pozbawionoby około 50 tysięcy inwalidów zasiłków, które w większości wypadków stanowią jedyne źródło dochodu tych nędzarzy.

Zgromadzenie to zagał prezes Pow. Koła Zw. inwal. woj. w Białej p. Dybał, przewodniczył p. Pełech z Krakowa.

Obszerny a treściwy referat o zamierzeniach rządu oraz staraniach głównego zarządu Zw. inwalidów woj. R. P. wygłosił wiceprezes zarządu gł. p. Stanisław Sulczyński, który brał udział w konferencjach z p. premierem Prystorem w sprawie losu inwalidów.

Zgromadzenie odbyło się w nader poważnym nastroju. Wszyscy mówcy, którzy zabierali głos w tej tak ważnej sprawie, jak pp. Pysz z Białej, Jurasz z Kęt, Lipowczan, Kaminski, Dybeł i Wizerowa z Bielska, wyrażali pełne zrozumienie dla ciężkiej sytuacji, w jakiej znajduje się nasze państwo, zwracali się jednak przeciw takim oszczędnościom, które mogą przynieść państwu więcej szkody jak pożytku. Mówcy zaznaczali, że z powodu niewykonania ustawy inwalidzkiej zaopatrzenie, jakie inwalidzi otrzymują, nie daje im minimum egzystencji, dlatego też zaopatrzenie to nie może być ani zmniejszone ani cofnięte. Wskazywano na setki wypadków, że inwalidzi obciążeni chorobą ciężką są faktycznie 100% niezdolni do pracy, a komisja wojskowa-lekarska przyznała im 30% niezdolności; przez wykonanie wspomnianych zamierzeń straciliby i tak szczupłą rentę, która stanowi jedyne źródło ich utrzymania.

Na zgromadzeniu tem zabrał głos i starosta białski p. dr. Alberti, podkreślając konieczność państwową.

W końcu uchwalono szereg rezolucyj odnoszących się do obrony praw inwalidzkich.

Obelga, rzucona w twarz robotnikom

KTO BARDZIEJ WINIEN: „CZAS”, CZY JEGO KORESPONDENTKA?

Wczoraj w notatce, poświęconej osobliwym metodom redagowania „Czasu”, wspominaliśmy o pewnej jego korespondencji, wyszydającej... szerzone przezeń alarny o rewolucji hiszpańskiej.

Ale korespondencja ta, zatytułowana: „Na marginesie małej rewolucji” zasługuje treścią swoją na parę słów należytej odprawy.

A zarzuty nasze kierować się będą mietyde przeciwko debiutantce, której chodziło o popisanie się efektownymi kontrastami (choć dla pozycji nie poświęca się serca) ile przeciwko redakcji, rozpowszechniającej rzeczy, które usunąć należało!

Autorka, sądząc z jej uwag, przed wyjazdem do słonecznej Hiszpanji, ściślej do Katalonji, przebywała przez czas pewien na Górnym Śląsku.

I oto paralela, którą snuje, opisując strejk w Barcelonie:

„I tak 23 (stycznia) znaleźliśmy się w obliczu ciszy strajkowej... Cisza, która jednakże nie miała w sobie nic z pomurego i martwego charakteru strajku generalnego.

Winien temu może słodki klimat południa, winne lekkie warunki życia, winno słońce złote jak wino i wino pachnące słońcem, winno wreszcie radosny temperament południowców.

Strajk u nas w Polsce, to widmo mrukiwego pochodu ludzi, kulających się w nędznych ubraniach, rzucających niepewne groźne okrzyki i uciekających jak psy, przed policją.”

A jakież sztafaję tworzy przyroda dla tych „obdartusów” o „psim” lekku, jak scharakteryzowała robotników śląskich korespondentka „Czasu”?

„I tło takie smutne... błoto lub śnieg rozdeptany i okopcone kominy Górnego Śląska...”

A tam na południu strajk — to radosna wyprawa za miasto — to majówka — to jakieś święto dodatkowe, na które się wyrusza ze śpiewem i z koszami wiktualów...

Jest na co patrzeć przez okno, a na Śląsku nie było widowiska, ani radosnego ani pełnego grozy: nie widziało się ni twarzy roześmianych — ni trupów, ni rannych — jeno jakieś skulone, uciekające postaci.

Nie doczekała się pamienka Paruszczyka, strażników policji, ludzi padających na tę zabójczą, brzydka ziemię śląską. Nie było urozmaicenia...

Powie ktoś może, że zanadto znęcamy się nad autorką, która pewno tak źle nie myślała, której wymknęła się z pod pióra tylko niesmaczna fanfaronada... Tyle jednak powinna sobie zapamiętać adeptka dziennikarska, że trzeba ważyć swoje słowa, że nie wolno o robotniku śląskim, który ocalał potokiem tej dzielnicy, odzywać się tonem junklerskim, zmieniając tylko „poinisches Sch...” na inny wyraz obelżywy!

Na łamach zaś „Czasu”, który powinien wie-

dzieć, co drukuje, brzmi ta obelga, jak prowokacja — zwłaszcza w dzisiejszej chwili.

Ze studjów szkolnych, zapewne niedawnych, mogła być autorka wynieść i nieco szczegółów o dziejach półwyspu iberyjskiego, a przeżycia narodu więcej wykuwają iskier z jego duszy, niż pieśszcoty słońca... Idylliczną w jej oczach ludność Hiszpanji we krwi spławiła Maurów, ogniem wypęła heretyków, okrucieństwami precz wyparła żydów. A słońce uśmiechało się wówczas do tej ziemi, jak i dzisiaj to czyni.

Dobry znawca kultur romańskich Kazimierz Chłędowski w „Rzymie” („Ludzie Odrodzenia”) pisze:

„Do zupełnego zdemoralizowania społeczeństwa (rzymskiego i wogóle włoskiego) przyczynili się jeszcze Hiszpanie, którzy za Kaliksta III i Aleksandra VI (dwaj papieże ze słynnego rodu hiszpańskiego Borgiów) zalali Rzym, a później za Karola V (cesarza) rozsiadli się po całych Włoszech. Hiszpanie byli ze wszystkich ludów romańskich najbardziej zmysłowym, najbardziej nieludzkim narodem. Do wyrobienia się tej dzikości charakteru przyczyniły się bezsprzecznie długie mordercze walki z Maurami, które ich przyzwyczaiły do widoku krwi i okrucieństw.”

A poeta włoski Niccolini, współczesny Mickiewiczowi, inną formę heroizmu, niż Mickiewicz u Rosjan, (ale też ujemną) stwierdza u Hiszpanów nie bierny heroizm niewoli, lecz chęć jarznienia wolnych ludów i kneblowania wolnej myśli.

Czyż chcemy w ten sposób dowieść przeciwnej tezy, że grunt iberyjski, a na nim mozaika ziem hiszpańskich wydawać umie tylko trujące owoce? Bynajmniej. — Na czele zastrzeżliśmy się przeciwko jakiejś niezmiennej jednobarwnej charakterystyce ludów.

Otóż i tu redakcja „Czasu” nie skorygowała zbyt jednostronnych, klimatycznych uogólnień autorki. Jakby oczarowana jej debiutem (autorka posiada istotnie pewną barwność pióra) pozostawiła nawet parę uderzających błędów językowych... Może tak dziś nakazuje moda, skoro reformator szkolnictwa p. Jędrzejewicz pisze o „pracach piśmiennych”, mając na myśli nie prace ludzi piśmiennych, lecz prace piśmienne.

Ale wszystko to — drobiazgi w porównaniu z tem, na co sobie pozwoliła autorka w podkreślonym przez nas ustępie.

Jeżeli, gdzie u nas szukać cynicznego zaniku godności ludzkiej, to nie w sferze robotniczej, ale w tych rojach dobrze odzianych karierowiczów, którzy się podła, aby uzyskać łaskę — wszystko jedno czyją. Robotnicy mogą się chlubić tem, że wydawali ze swego grona Okrzejów — nie wydawali „kataryniarzy”.

Historja o 150 krowach i jednym komorniku

W organie Stronnictwa Ludowego „Zielony Sztandar” znajdujemy ciekawy opis zdarzenia wielce charakterystycznego dla czasów, w jakich żyjemy.

Pewien ziemianin w jednym z województw zachodnich winien był skarbowi państwa kilka tysięcy złotych z tytułu zaległych podatków. Ponieważ nie miał gotówki — zajęto mu 150 krów.

Pod osobistym nadzorem komornika całe stado przepędzono do sąsiedniego miasteczka, gdzie, w czasie jarmarku, miała się odbyć licytacja. Zgromadziły się tłumy ludzi, lecz komornikowi udało się sprzedać tylko jedną krowę i to za kilkadziesiąt złotych. Nabywców nie było. Jedni bowiem

nie chcieli kupować z braku gotówki, drudzy — przez solidarność z licytowanym; wiadomo, dziś mnie, jutro ciebie. W rezultacie — po naradzie z naczelnikiem urzędu podatkowego — komornik kazał przepędzić krowy do zabudowań właściciela. Ten jednak nie chciał przyjąć stada twierdząc, że raz zajęte — stało się własnością skarbu.

Komornik w prośby, aby właściciel zgodził się przyjąć krowy na przetrzymanie. Ten po długich ceregielach wyraził zgodę, z tem jednak, że otrzyma 1 zł. dziennie od sztuki za utrzymanie.

Ale 149 krów — to 149 zł. dziennie! Nim wyznaczono nowy termin licytacji, upłynęło kilka tygodni. Gdy przyszło do obliczenia, pokazało się, że

Policja wkroczyła na zebranie „selrobowców”

JEDNA OSOBA ZOSTAŁA

Jak donosi PAT, w nocy z dnia 12 na 13 bm. w Synowódzku Niżnym (powiat Skole) dwóch policjantów wkroczyło do domu niejakiego Szkałubyna, gdzie odbywała się narada selrobowców, przy udziale około 10 osób.

Doszło do starcia między uczestnikami zebrania a policją, przyczem policjanci użyli broni palnej.

ZABITA, DWIE RANNE

Jeden z uczestników zebrania Pawełek został zabity, zaś Szkałubyn i jego żona ranni.

Pięć osób policja aresztowała.

Narazie podajemy wzmiankę o tej strasznej historii, według informacji agencji PAT, wrócimy do niej — po otrzymaniu własnych wiadomości.

— 000 —

Noc, w ciągu której Lwów byłby cementarzem

6 GODZIN MIĘDZY ŻYCIEM A ŚMIERCIA MIESZKAŃCÓW III DZIELNICY

W nocy z soboty na niedzielę, mieszkańcy III dzielnicy, śpiąc smacznie, ani zdawali sobie sprawy, jakie groziło im niebezpieczeństwo. Przy ulicy Źródlanej mieści się miejski zakład gazowy, zaopatrujący miasto w gaz. Produkowany z węgla gaz zbiera się do olbrzymiego rezerwoaru. Rezerwoar ten składa się z dwóch cylindrów: jeden umiejscowiony stale, drugi ruchomy. Brzegi ruchomego cylindra zanurzone są w wodzie. W miarę wzrastania ilości gazu cylinder wskutek ciśnienia podnosi się. Cylinder ten wykonuje ruchy posuwiste po rolkach w górę i w dół.

Około godziny 1 w nocy alarmujące sygnały zbiorników gazu świetlnego w gazowni, strzeżonej przez specjalnych strażników, postawiły na nogi cały personal techniczny gazowni z dyrekcją na czele. Jak się okazało, nastąpiło ześlizgnięcie się olbrzymiego cylindra, zbierającego zapasy gazu świetlnego w ilości ponad 10.000 m. sześć. Ponie-

waż ruchomy cylinder z niewiadomej przyczyny zatrzymał się na wysokości dwóch metrów, ciśnienie gazu na wodę było niedostateczne, by poziom jej mógł podnieść się do poziomu brzegów cylindra, a tem samym utworzyło się niebezpieczeństwo przedostania się do zbiornika powietrza i w konsekwencji okropnego w skutkach

ZATRUCIA GAZEM OKOLICZNYCH
MIESZKAŃCÓW.

Druga ewentualność eksplozji istniała w razie, gdyby zatrzymany cylinder zeskoczył raptownie 2 metry w dół i wskutek tarcia wydobyłaby się iskra. Zorientowawszy się w grozie sytuacji, dyr. Zardecki rozkazał wszczęcie natychmiastowej akcji, która miała na celu zabezpieczenie przed ewentualnym wybuchem. Na miejscu zjawili się oddziały saperów i policji. Na szczęście do godziny 7 rano udało się zażegnać niebezpieczeństwo.

Czy Ameryka chce inflacji?

Sfery kierownicze Stanów Zjednoczonych pod wodzą prezydenta Hoovera usiłują nadać życiu gospodarczemu nowy popęd. W Ameryce panuje przekonanie, że zachodzi tam deflacyjny proces zanikania życia gospodarczego, na które najlepszą radą jest rozszerzenie możliwości kredytowych. Z tych planów wynika projekt ustawy, który ma poparcie Senatu i Izby reprezentantów tak, że będzie mógł wkrótce wejść w życie. Natomiast finansjera amerykańska zachowuje się wobec tego projektu krytycznie tak, że wobec potęgi tych sfer, los projektu jest niepewny.

Twórcy projektu wychodzą z założenia, że banki amerykańskie w swej trosce o utrzymanie płynnych środków gotówkowych wydają mniej kredytów, aniżeli życie gospodarcze potrzebuje. Dlatego chcą dać bankom nowe środki dla rozszerzenia możliwości kredytowych. Banki emisyjne mają otrzymać upoważnienie do używania za podkład swych banknotów nie tylko normalnych weksli handlowych, ale także papierów publicznych.

Główna rzecz: 40-procentowe pokrycie banknotów złotem ma być utrzymane, ponieważ jednak pokrycie wynosi obecnie 67%, wynika stąd możliwość wydrukowania większej ilości banknotów i puszczenia ich w życie gospodarcze w formie kredytów. Amerykańskie ministerstwo skarbu bro ni się przed pojmowaniem tego postępowania jako środka inflacji, ponieważ państwo nie ma zamiaru użyć mających się wydać banknotów na pokrycie swego deficytu. Spodziewają się też, że olbrzymie sumy przechowywane przez ludność w złocie i banknotach wyjdą z ukrycia, gdy na podstawie nowych kredytów nastąpi ożywienie w życiu gospodarczym.

Na ten projekt amerykański należy zwrócić specjalną krytyczną uwagę. Dopóki złoto i banknoty są ukrywane — czy w pończochach czy w innych schowkach — dopóki więc nieufność jest jeszcze silną, jest mało prawdopodobnym, aby banki były w stanie zrobić użytek z nowych możliwości rozszerzenia udzielania kredytów. Jeżeli

udzielanie kredytów będzie ułatwione, to nie wynika z tego wcale, aby były tańsze, drogie zaś kredyty nie pżywią życia gospodarczego.

Jest prawdopodobne, że ten projekt inflacyjny ma podłoże polityczne, mianowicie względ na zbliżający się wybór prezydenta. A mimo zaprzeczeń i wyjaśnień nie ulega wątpliwości, że wydanie nowych banknotów na 2 miliardy dolarów jest w swych skutkach inflacją, rozumie się, o ile banknoty te rzeczywiście zostaną wydane tj. zapotrzebowanie kredytu będzie duże.

Jedno następstwo projektu ten już wywołał: podniesienie się na giełdach kursów wszystkich papierów wartościowych i to o 5 do 15%. Narazie więc z projektu odnoszą korzyść spekulanci.

Z ruchu socjalistycznego

WIEC POSELSKI TOW. ZAREMBY
W PRZEMYSŁU

(J. G.) W ubiegłą niedzielę 14 bm. odbyło się w sali Domu Robotniczego w Przemyśle masowe zgromadzenie robotnicze, na którym referat o sytuacji gospodarczej i politycznej wygłosił tow. poseł Zaremba. Po zagajeniu zebrania przez tow. Belucha i ukonstytuowaniu się prezydium wiecu, zabrał głos referent, powitany przez zgromadzonych burzą oklasków. W półtoragodzinnej ze swadą wygłoszonej mowie, zobrazował tow. Zaremba należycie całokształt dzisiejszego położenia gospodarczego i politycznego, uwypuklając najważniejsze jego cechy i momenty. Omówiwszy kwestje związane z obecną polityką rządu i dwulicową grą Biudającego dla zamydlenia oczu i uspienia proletariatu przyjaściół i obrońców robotników i chłopów, przeszedł następnie tow. Zaremba do zagadnień szerszych, ogólnoswiatowych. Rozpatrując je — stwierdził mówca całkowite załamanie się kapitalizmu, który, by się ratować, uciekł do dyktatur faszystowskich. Ale nie zda mu się to na nic. Klasa bowiem robotnicza rozumie, że jej zadaniem jako siły społecznej, jest złamać wszelki gwałt i przemoc, by żyć tak, jak wolnym ludziom przystało.

Po tow. Zarembie tow. Beluch zgłosił odpowiednią rezolucję zgromadzenia. Po jej jednogłośnie przyjęciu okrzykami: niech żyje Polska Partja Socjalistyczna, niech żyje rewolucyjny ruch robotniczy — zamknął tow. Beluch imponujące dzieło postawą i liczebnością zgromadzenie.

Z DZIAŁALNOŚCI TUR W PRZEMYSŁU

W ubiegłą niedzielę wieczorem odbyła się staraniem TUR w Przemyśle konferencja dyskusyjna z referatem tow. posia Zaremby na temat „Kryzys gospodarczy”. Po świetnym pod każdym względem referacie, odbyła się ożywiona dyskusja, w której wziął cały szereg towarzyszek i towarzyszy.

LEON KRUCZKOWSKI

Kordjan i cham

Głęboka cisza zalegała na obejściu Adamusa. W stajence slychać było tylko postękiwanie konia, sennie chrupiącego obrok. Pan Miranowski, wyciągnięty na słomie, utkwil w ciemności nieruchome, nawpół przymknięte powiekami oczy. Z pod derki, którą był szczelnie okręcony, wysunął tylko stopy, grube, nabrzmiałe. Franek, przyczajony obok, przebierał po nich palcami wzdłuż pięt, twardych jak rzemień; starał się czynić to delikatnie i z należnym dla żandarmskich nóg szacunkiem.

— Miałem wtedy... ile to?... Siedemnaście! — opowiadał pan Miranowski. — Tak, dobrze mówię, siedemnaście lat miałem, kiedym pierwszy raz imal się pałasza... Wyrostek byłem, jako ty teraz... ino głowę nosilem lepiej, śmieiej jak ty!... Ojca miałem, panie mu świeć, kowala sławnego w miasteczku Słomnikach... A wiesz to, gawronie, gdzie te Słomniki?

— Iii... skądże mam wiedzieć... — odrzekł Franek z pokorą i niejakim zawstyżeniem.

— Ot, widzisz, gawron z ciebie prawdziwy!... Więc te Słomniki, mówię, w krakowskim województwie, w których się rodziłem... Otóż tamci ojciec mój, kowalem będący, sam mnie, wyrostka bezwąsego, usposobił i wyprawił... żem się zgłosił, ochotnikiem, uważasz... w regimencie sławnym ułanów pana Madalińskiego generała... Za-

luźże, kundlu jeden, żeś mnie podówczas nie widział!...

— Oj, żaluję, panie żandarmie... i barżo! — przyznał olśniony głos Franka w ciemności.

— To ci był, mówię, regiment, ho ho!... O taki to i dzisiaj niełatwo!... Ale tamto były inne czasy...

Tu pan Miranowski głos zniżył, niewiadomo czemu —

— Biliśmy się wtedy... uważasz, z Moskałami!... Ho ho! Tamte czasy!... A wiesz ty, trznadlu, kto tam nad nami komendę najwyższą sprawował?... Ba, skądbyś wiedział!... To ci powiem, że sam pan Kościuszko naczelnik!... Dobry pan!... Nawet chłopcy, pańszczyźniaki, szły za nim, a jakże... nie wszystkie, ale niektóre!... śmiech powiedzieć, z kłonicami szły, z kosami, albo i z cepem w garści!

— Laboga! z cepem w garści! — jęknął z podziwem Franek.

— Juści, chłopu chłopska broń... cepy przystożą, nie żaden pałasz!... Choć, żeby prawdę powiedzieć, jeden był, co nawet oficjerskiej godności z rąk pana Kościuszki naczelnika dostąpił... Bartos, Wojciech Bartos, potem Głowackim przewzany... Niby, że dobrze w jednej bitwie stawał... Ale, jak to chłop — shardział przez tyle zaszczytu i owo zgola źle skończył!

— Jakże to? — spytał cicho Franek.

— Ano, tak było... Wróciwszy mój Bartos po owem z panem Kościuszką wojowaniu do wioski rodzinnej Rzędowic, pańszczyźny robić nie chciał panu Szujskiemu, staroście i dziedzicowi... Bo to

niby pan Szujski, po onej sławnej bitwie racławickiej, listem uroczystym panu Kościuszcze obli-gował, przeszłego Wojtka Bartosa, a terażniejszego Głowackiego od powinności wszelkiej uwolnić, również żonę i dziatki jego, a tę zagrodę, z której robił, wiecznemi czasy mu darować, żadnych roboczn nie pretendując... Ale się po skończonej wojnie pan Szujski starosta zmitygował i o przyrzeczeniu owem ani słyszeć nie chciał!... A tu chłop — jak chłop! — uparty bestja przy swoim, jak na sądzie ostatecznym!... I że to, powiada, oficerem jest wojska narodowego... z Moskałem o wolność się bijał... pańszczyźny, powiada, robił nie będzie!... Nie i nie!... Ano, to się pan Szujski starosta rozgniewał, z jednym ta sobie k r a j s h a u p t m a n e m poszeptał i zuchwałego Bartosa w rekruty austryjakom oddał!... Wywiezły go gdzieś w dalekie ziemie, że i słuch po nim zaginął... Taki ci był koniec z tym Głowackim, a jakże!

Umilkł pan Miranowski i długo grzebał się pod derką, snać układając się wygodniej.

Franek oddychał w ciemności, głośno i nierówno. Pięty żandarmskie umknęły mu nagle z pod palców.

— Tak... tak!... — mruczał sennie pan Miranowski. — Inne były tamte czasy!... Młode czasy... dobre czasy!... Bijal się człowiek za wolność, a jakże... za tę... niby... ojczyznę świętą... ho ho!... za tę... tak... taaak...

Umilkł znowu i długo panowała cisza na stryżku stajennym.

(Ciąg dalszy nastąpi).

KRONIKA

„Za dużo nieprawości”

UNIEWINNENIE POSŁA FIDELUSA

W dniu 5 listopada 1931 r. podczas kampanii wyborczej do Sejmu i Senatu został zaarrestowany w gminie Zembrzyce poseł i naczelnik tejże gminy Szczepan Fidelus. Dnia 10 listopada ukazał się w „IKC” paszkwil, zmierzający do unicestwienia posła Fidelusa, kandydata z listy Nr. 7 w okręgu 43. W tem to piśmie zarzucano Fidelusowi sprzeniewierzenie sumy 1.300 złotych na szkodę gminy, a „nieznani sprawcy” wydalili bezimienną ulokę wyborczą. Ówczesny starosta wadowicki polecił dokonać lustracji gospodarki gminnej i skierował sprawę przeciw Fidelusowi do prokuratora w Wadowicach, wskutek czego odbyła się rozprawa sądowa pod przewodnictwem sędziego dra Szybałskiego. Fidelus został skazany za sprawy polityczne i nadużycia władzy urzędowej na karę 4 miesięcy więzienia z zawieszeniem na trzy lata.

Od powyższego wyroku poseł Fidelus wniósł apelację do sądu apelacyjnego w Krakowie, gdzie odbyła się rozprawa w dniu 9 lutego br. pod przewodnictwem wiceprezesa sądu apelacyjnego dra Markiewicza. Sąd apelacyjny wydał wyrok uwalniający posła Fidelusa od winy i kary. Poseł Fidelus został zupełnie oczyszczony z zarzutu nadużycia władzy urzędowej i sprzeniewierzenia, kosztą poniesie skarb państwa.

Zaznaczyć należy, że podczas aresztowania posła Fidelusa jego żona i syn leżeli chorzy. Po powrocie Fidelusa z więzienia syn zmarł.

W sądzie okręgowym bronił Fidelusa dr. Kluger z Wadowic, w sądzie apelacyjnym dr. Leopold Bader z Krakowa. Na tej drodze poseł Fidelus składa im podziękowanie za bezinteresowną obronę.

— 000 —

TUR

KLUB DYSKUSYJNY TUR

We środę 17 bm. w Domu Robotniczym (ul. Dunajewskiego 5) odbędzie się XV posiedzenie Klubu dyskusyjnego TUR. Tematem dyskusji będzie referat p. t. „Czy kryzys obecny jest ostateczny?” Wstęp za zaproszeniem dla członków TUR, OKR PPS i Bundu. Początek o godz. 7 wieczór.

CZWARTKÓWKA

We czwartek 18 bm. o godzinie 7 wieczór na „czwartkowie” TUR w Domu Robotniczym (ul. Dunajewskiego 5) wygłosi niezwykle interesujący odczyt dr. Jakób Bross na temat: „Alkohol a przestępstwa”. Wstęp na odczyt bezpłatny; datki na oświatę robotniczą.

JAK STAŁEM SIĘ SOCJALISTĄ?

Na powyższy temat odbędzie się w piątek 19 lutego w sali Domu Robotniczego (ul. Dunajewskiego 5 II p.)

ODCZYT ZBIOROWY.

Przemawiać będą towarzysze: Biedroń cieśla, Bogatko murarz, Czannecki dozorca domowy, Gęgotek stolarz, Peller biuralista, Sawicki murarz, Winiarski krawiec i Wyrodek malarz. Wstęp wolny dla członków PPS, TUR i związków zawodowych. Początek o godz. 7 wiecz.

WYKŁADY TUR

U tramwajarzy (pl. Serkowskiego) we czwartek 18 bm. o 7 wiecz. tow. dr. Ringelheim: „Reforma prawa małżeńskiego”.

Zwierzyniec (TUR) we czwartek 18 bm. o godz. 7 wiecz. tow. Haubenstock: „Mandżuria”.

Czarna Wieś we czwartek 18 bm. o 7 wiecz. tow. Mieczysław Drobner: „Jak powstał świat?”

Dom rob. w Podgórzu (ul. Smółki) w piątek 19 bm. o 7 wiecz. tow. Adam Polewka: „Kobieta i jej rola w życiu”.

U kolejarzy (ZZK), ul. Warszawska 15) w sobotę 20 bm. o 7 wiecz. tow. Feliks Gross: „U początków społeczeństwa i rodziny”.

— 000 —

ZAPOWIEDZ OBNIŻKI CEN GAZU. Na posiedzeniu komisji dla spraw gazowni miejskiej w dniu 15 lutego uchwalono obniżenie ceny gazu, począwszy od okresu czwartego bieżącego roku. Zamiast dotychczasowej taryfy, według której cena 39 gr. obowiązywała do 50 m³ miesięcznej konsumpcji, nowa taryfa ustanawia cenę 39 groszy za strefę od 1 do 25 m³, a powyżej tej ilości obniża się na 30 groszy. Po za tem uchwalono nowy regulamin dostawy gazu.

NAGŁA ŚMIERĆ. W poniedziałek rano zmarł nagle w hotelu Krakowskim 58-letni Szczepan Kaczmarczyk, służący, zajęty w firmie Urbana przy ul. Wiślniej. Lekarz miejski orzekł, że śmierć Kaczmarczyka nastąpiła skutkiem udaru serca.

Reumatycy i cierpiący na bóle nerwowe!

Nikt z cierpiących na reumatyzm, podagrę i bóle nerwowe nie powinien wątpić w możliwość swego uzdrowienia, gdyż już tysiące udrczonych uzyskało swe zdrowie przy pomocy Togału. O swych doświadczeniach poczynionych z Togałem donosi nam pan Z. Gasiorkiewicz. Łódź, Piotrkowska 104, co następuje: Od dłuższego czasu cierpiełem na reumatyzm. Bóle te dokuczały mi do tego stopnia, że nie byłem w stanie ani chodzić, ani spać, ani też normalnie pracować. Próbowałem wiele rozmaitych środków, lecz niestety bezskutecznie. Dopiero po zażyciu tabletek Togału, ustały zupełnie te straszliwe bóle, kładąc wreszcie kres moim cierpieniom. Dlatego też gorąco polecam Togał wszystkim cierpiącym na reumatyzm i bóle w stawach. Podobnie jak p. G. donosi nam wie-

le tysiące, którzy przyjmowali Togał przy reumatyzmie, podagrze, rwaniu w stawach, bólach nerwowych i głowy, grypie, przeziębieniu i pokrewnych niedomaganiach. Tabletki Togału bowiem netylko usmierzały bóle, lecz w naturalny sposób usuwały pierwsiatki chorobotwórcze, zwalczając w zarodku te niedomagania. Dlatego też nawet w chronicznych wypadkach i, gdy inne środki zawiodły, osiągnięto przy pomocy Togału nadspodziewanie pomyślne rezultaty. Niezszkodliwe dla serca, żołądka i innych organów. Jeżeli tyście lekarzy, w tej liczbie wielu słynnych profesorów Togał ordynuje, to przecież każdy z pełnym zaufaniem ten środek zakupić może. Spróbujcie więc sami dziś jeszcze, lecz żądajcie tylko Togał. Niema bowiem nic lepszego! We wszystkich aptekach.

Zwłoki przewieziono do Zakładu medycyny sądowej.

DO CZEGO SŁUŻĄ REKLAMOWE „DOLARY”. Aresztowano Witolda Bednarczyka, za sprzedaż mało wartościowych pierścionków za złote, oraz za oszustwa, popełniane przy pomocy reklam fabrycznych w postaci imitowanych banknotów dolarowych, zlepianych razem. W czasie sprzedawania tego rodzaju „dolarów” Bednarczyka przytrzymmano.

— 000 —

SPORT

DRUGI OBÓZ NARCIARSKI RTS „JUTRZENKI” KRAKÓW. Nasz pierwszy dziesięciodniowy obóz narciarski, urządzony z końcem grudnia ub. r. zyskał sobie widocznie dobre imię, skoro w niespełna miesiąc później mogliśmy urządzić już drugi pięciodniowy obóz. Tym razem brało w nim udział 24 uczestników, z tego połowa nowicjusów. W dniach od 29 stycznia do 2 lutego br. zainstalowaliśmy się w Zwardoniu, gdzie warunki śnieżne były najodpowiedniejsze. Szereg uczestników, którzy na pierwszym obozie stawiali swe pierwsze kroki narciarskie dzięki uprzednio nabytej wprawności mogli tym razem wziąć udział w kilku przepięknych i terenowo łatwych wycieczkach. Dzięki fachowemu instruktorowi zbagaciliśmy nasze szeregi o kilkunastu nowych narciarzy, tak, że obecnie rozporządza nasza sekcja narciarska grupą kilkudziesięciu mniej lub więcej wprawnych, którzy będą mogli tej zimy wziąć udział w bliższych i dalszych wycieczkach, projektowanych przez kierownictwo sekcji. Jak widzimy praca nasza około wprowadzenia i spopularyzowania narciarstwa w robotniczym towarzystwie sportowem udała się i to w niezwykle krótkim czasie w zupełności i zyczylibyśmy sobie, żeby znalazła odzew w bratnich organizacjach sportowych, a jesteśmy pewni, że w krótkim czasie wzbogacimy robotniczy ruch sportowy o tę gałąź sportu, której opanowanie pozwoli wyprowadzić szerokie masy w zupełnie nieznanym nam świat piękna natury i obdarzy nas hartem i odpornością w ciężkiej obecnej walce o lepsze jutro.

WALNE ZGROMADZENIE ZWIERZYŃCIECKIEGO KS odbyte w niedzielę 14 bm. wybrało nowy zarząd klubu w następującym składzie: prezes honorowy p. Władimir Holman, prezes p. August Wajda, wiceprezisi pp.: Wojciech Wajda, Wincenty Oprocha, Józef Dańczak; sekretarz Karol Kozłowski, zastępca sekretarza Binder Ludwik; skarbnik Panek Stanisław, zastępca Jan Piekło; kierownik sekcji Antoni Augustyn, zastępca Danz Marjan; gospodarz Mieczysław Gębala; członkowie zarządu: Feliks Oprocha, Franciszek Litwin, Władysław Konopek, Julian Tyłek, Lzydor Kowalik. Na zgromadzeniu tem przeprowadzono również zmianę statutu klubu.

— 000 —

TEATRY I KONCERTY

Z TEATRU MIEJSKIEGO IM. J. SŁOWACKIEGO. Wystawienie „Ifigenji w Aulidzie” stało się honorowym zdarzeniem teatru krakowskiego i wywołało nadzwyczaj pochlebne echa. Cała krytyka jednomyślnie przyjęła w słowach najwyższego uznania ten czyn artystyczny, godny wielkich kulturalnych tradycji Krakowa. Przedstawienia, dawane obecnie po cenach zniżonych, cieszą się dużą frekwencją. W najbliższych dniach rozpocznie się cykl przedstawień dla szkół. „Ifigenja” pozostaje na repertuarze w tym tygodniu jeszcze dziś i jutro. W sobotę wchodzi na afisz 3-aktowa komedia „Fortepian”, jeden z najciekawszych utworów laureata państwowej nagrody literackiej, Jerzego Szaniawskiego. — W komedji tej, o głębokiej podbudowie ideowej, wszedł Szaniawski poraz pierwszy w dziedzinie tematów społeczno-kulturalnych, rzucając w społeczeństwo swoim dyskretnym sposobem gromkie ostrzeżenie przed lekkomyślnym wydawaniem najwyższych dóbr kulturalnych na łup cynicznych aferzystów i bezideowych spekulantów. Fortepian, dający tytuł sztuce, traktowany jest tu tylko alegorycznie jako pewien symbol kultury, ale sztuka obejmuje perspektywy daleko szersze. W nader ciekawym utworze tym, przygotowanym przez dyr. T. Trzciskiego, weźną udział pp.: Eichlerówna, Zmijewska, Hierowski, Karbowski, Nowakowski, Staszewski, Szyndler i inni.

„LUCJA Z LAMMERMOORU” Z ADA SARI. W przeddzień z Warszawy z koncertu jubileuszowego zorganizowanego ku uczczeniu trzydziestolecia Filharmonji

warszawskiej, na tournée koncertowe i operowe do Jugosławii, wystąpi jedyny raz w operze krakowskiej światowa mistrzyni koloratury p. Ada Sari w piątek 19 bm. w „Lucji z Lammermooru”. Partnerami p. Ady Sari będą pp.: Tadeusz Szymonowicz, Stefan Romanowski, Adam Mazanek oraz pp.: Bodnicka, Mazurek i Woźniak. Dyryguje dyr. Bolesław Wallek-Walewski, reżyserja Stefana Romanowskiego.

— 000 —

ODCZYTY I ZEBRANIA

KURS UMIEJĘTNOŚCI SPRZEDAWANIA. Dziś we środę w Muzeum przemysłowem odbędzie się następujące wykłady: o godzinie 7:30 R. Spiry „Wytwarzanie atmosfery zakupa”; o godzinie 8:30 H. Szerwaldera „Demonstrowanie towaru”.

BOY—ZELEŃSKI I JEGO SYN, ARTYSTA TEATRU „ATENEUM” W WARSZAWIE NA ESTRADZIE! — „WIECZÓR LEZ I ŚMIECHU!” — „POETA-OBWIEŚ!”. Niezwykłych wrażeń dostarczyć publiczności wieczór, który odbędzie się dnia 20 bm. o godzinie 8 wieczorem w sali Starego Teatru. Najpopularniejszy z naszych pisarzy, Boy-Zeleński, opowie barwnym słowem zdumiewający żywot biednego obwieśia, zarazem jednego z największych poetów Francji, którego obecnie świat cały święci pięćsetlecie, zilustruje zaś ten odczyt recytacjami (w mistrzowskim przekładzie Boya) p. Stanisław Zeleński, utalentowany artysta teatru Jaracza w Warszawie.

JEDYNY WIECZÓR DELI LIPINSKIEJ, międzynarodowej diseuse, odbędzie się w niedzielę 21 bm. w Starym Teatrze. — Fenomenalna artystka łączy w sobie wszystkie cechy odwornej pieśniarki tej miary, jak: Yvette Guilbert i Mela Mars, toteż produkcje jej należą zagranicą od największych atrakcyj.

KURS JEZYKA ANGIELSKIEGO W POLSKIEJ YMCA. We czwartek 18 bm. o godzinie 6 wieczorem rozpocznie się nowy kurs języka angielskiego, prowadzony przez p. L. Krzyżanowskiego, który powrócił niedawno z dwuletnich studiów w Oxfordzie i Chicago. Nowe zgłoszenia w ograniczonej liczbie przyjmuje jeszcze sekretariat polskiej YMCA, ul. Krowoderska 8 (tel. 124-36) od godziny 9 rano do 10 wieczorem.

KURS NOWOCZESNEGO BUDOWNICTWA STAŁOWEGO W KRAKOWIE. — Szybki i ciągły postęp we współczesnej technice budowlanej wywołuje wielkie zainteresowanie wśród naszych inżynierów, architektów i techników oraz osób i instytucji, zajmujących się zagadnieniami budowlanymi. Celem więc zapoznania szerszego ogółu naszych kół technicznych z zasadami budownictwa stalowo-szkieletowego odbędzie się staraniem Związku architektów województwa krakowskiego, Towarzystwa technicznego, oraz przy poparciu Syndykatu polskich hut żelaznych, kurs wykładów z tej dziedziny. Wykłady będą się odbywać we czwartek 18 i w sobotę 20 bm. w Towarzystwie technicznym (ulica Straszewskiego 28, w piątek 19 bm. w Muzeum przemysłowem (ul. Smoleńsk 9).

— 000 —

Z Polski

POSTĘPY BEZROBOCIA W PRZEMYSŁU. — Z dniem 1 marca br. zamknięte zostają zakłady przemysłu wojennego zbrojowni Nr. 10 w Przemysłu. Na cmenatrze przemysłu krajowego przybędzie jeszcze jeden grób. Masy bezrobotnych powiększą się znowu o wielkie zastępy ludzi, rzucanych na bruk bez pracy i chleba. Zaznaczyć należy, że likwidowana zbrojownia była po niedawnej częściowej likwidacji warsztatów kolejowych ostatnim większym zakładem przemysłowym w Przemysłu.

50 TYS. ZŁ. W PREZENCIE DLA SŁUŻĄCEJ. Prawdziwie kinowa historia wydarzyła się w Warszawie. Urzędnik Banku Gospodarstwa Krajowego p. M., przeglądając spis wylosowanych w dniu 1 lutego numerów pożyczki budowlanej, skonstataował z radością, że na jedną z jego pięciu premjówek padła wygrana 50 tysięcy złotych. Zatelefonował coprędzej do domu i dowiedział się, że służąca Kazimiera Ciesielska opuściła niedawno swych pracodawców z powodu zamążpójścia. Ponieważ dziewczyna była pilna i oddana państwu, pani M. zrobiła jej prezent ślubny z premjówki nr. 273164, właśnie tej, na którą padła wygrana. Onegdaj służąca zgłosiła się po wygraną, pozostawiając całą sumę w Banku. Zapytana przez urzędników, czy może chce podjąć część z tych pięćdziesięciu tysięcy, odparła, że prosi o trzydzieści sześć złotych, zamierza bowiem kupić sobie 4 kilo puchu na pierzynę.

STRASZNA KATASTROFA AUTOMOBILOWA. W poniedziałek, w godzinach popołudniowych wydarzyła się pod W. Strzelcami straszna katastrofa automobilowa. Mianowicie samochód osobowy, prowadzony przez kupca Kellera z Opoła, rozbijając barjerę kolejową nad przejazdem koło Groszowicy, wpadł między szyny. W tej samej chwili od Groszowicy nadjechał pociąg osobowy w kierunku Bytomia, doszczętnie rozbijając samochód. Właściciel samochodu Keller doznał ciężkich obrażeń, gdyż kilkanaście metrów wleczony był po ziemi przez parowóz. Drugi pasażer, dyrektor Tow. ubezpieczeń, Staedler ze Stuttgartu zmarł natychmiast.

STRASZNY WYBUCH GAZU W STRYJU. — W mieszkaniu przy ul. Mickiewicza 21, nastąpił w niedzielę rano silny wybuch gazu ziemnego, wskutek czego właściciel mieszkania Leon Witz został ciężko poparzony. W stanie bardzo ciężkim odwieziono go do szpitala. Również zostało zdemolowane całe mieszkanie Witz'a. W mieszkaniu, w którym nastąpił wybuch, niema zupełnie instalacji gazowej, przypuszczają więc, że wskutek silnych mrozów pękła rura gazowa w okolicy, przyczem gaz uchodzący dostał się do mieszkania Witz'a. Wybuch nastąpił po zapaleniu papierosa przez właściciela mieszkania.

15-LETNI CHŁOPAK WIEJSKI FALSZEREM PIENIĘDZY. Od kilku miesięcy w kilku wsiach w pow. pultuskim, szczególnie w wsi Mieszki Pogorzele ukazywały się w obiegu fałszywe dwudziestozłotówki. Kilka takich fałszyfikatów wpadło w ręce jednego z policjantów, który zajął się wykryciem fałszerza. Idąc z jednej wioski do drugiej posterunkowo ustalił, iż fałszywe dwudziestozłotówki są robione jedną i tą samą ręką, że we wsi Mieszki Pogorzele syn miejscowego stolarza Kazimierowskiego, 15-letni Henryk, uchodzi za świetnego rysownika i podrabiacza różnych druków. Rewizja w mieszkaniu K. nie ujawniła fałszyfikatów, znaleziono natomiast list, pisany przez Henryka do brata jego, Józefa, urzędnika monopolu spirytusowego w Grodzisku Maz. W liście tym, między innymi jest dopisek treści następującej: „Udało mi się podrobić cztery fałszyfikaty, które własnoręcznie zrobiłem“. Młodociąnego „podrabiacza“ nie zastano w mieszkaniu rodziców. Jak się okazało, wyjechał do Warszawy, do trzeciego brata swego, Franciszka. Warszawski urząd śledczy zatrzymał chłopca, który oddany został pod dozór rodziców. Akta sprawy skierowano do władz prokuratorskich. Fałszyfikaty, wykonane zostały b. prymitywnymi środkami przez nieletniego Kazimierowskiego, przy pomocy drzeworytów wysmarowanych woskiem dla odciśnięcia znaków wodnych itp., przyczem „dwudziestozłotówki“ te są tak misternie zrobione, że są do złudzenia podobne do autentycznych. Poza rysunkami, ujawniono w mieszkaniu Kazimierowskiego pędzelki, ołówki i farby. Równocześnie policja ujęła na terenie Warszawy kilku kolporterów fałszywych dwudziestozłotówek. Okazało się, że zatrzymani byli w kontakcie z Ignacym Czyżykiem, znajdującym się obecnie w więzieniu na „Pawiaku“ za masowe puszczenie w obieg fałszywych banknotów.

ARESZTOWANIE GŁOŚNEGO BANDYTY. — Policja aresztowała w Małym Kącku pewnego osobnika, podejrzanego o dokonanie napadu rabunkowego na kasę tramwajów miejskich w Gdańsku. Aresztowany, który podał się początkowo za Piotrowskiego, w chwili odprowadzania go na posterunek policji, zdołał wyrwać się z rąk konwojentów i zaczął uciekać. Gdy po trzykrotnym wezwaniu do zatrzymania się aresztowany uciekał w dalszym ciągu, jeden z policjantów strzelił, nanią go w głowę. Okazało się, iż rzekomy Piotrowski jest znanym i poszukiwanym przez policję polską i gdańską bandytą Kosem, który rzeczywiście brał udział w napadzie na kasę tramwajów w Gdańsku.

PRZEGLĄD LITERACKI

ZAWODOWE CHOROBY OCZU. Nakładem Okręgowego Związku Kas Chorych w Krakowie wyszła z druku praca znakomitego lekarza, dr. **Kazimierza Karelusa**, poświęcona zawodowym chorobom oczu. Praca dr. Karelusa ukazała się w druku jako zeszyt XX „Lekarza praktyka“ Biblioteki Okręgowego Związku Kas chorych. Przedmiot tej pracy ugrupował autor w czterech częściach, w których wykazuje różnorakie przyczyny schorzeń narządu wzroku, ulegającego mnogim szkodliwym wpływom, jakie następuje praca zawodowa w różnych dziedzinach pracy ludzkiej, dokonywanych często w warunkach bardzo niekorzystnych. Z uwagi, jak bezcennym narzędziem dla egzystencji człowieka są **oczy** — praca dr. Ka-

refusa, zaznajamiająca nas z rozlicznymi szkodliwymi wpływami na ich zdrowie, praca ta powinna się znaleźć w ręku jaknajszerszych warstw pracujących, tembardziej, że niska cena ładnie wydanego zeszytu (1 zł. 50 gr.) umożliwi jego nabycie.

Przegląd gospodarczy

SKĄD POCHODZA PIENIĄDZE NA KUPNO NIERUCHOMOŚCI

Okólnik min. skarbu zakazuje urzędem skarbowym prowadzenia dochodzeń

Ministerstwo skarbu wydało okólnik do izb skarbowych, dotyczący sprawy dochodzenia źródeł, skąd pochodzą kapitały lokowane przez poszczególne osoby w nieruchomościach. Niektóre władze skarbowe w wypadku stwierdzenia takich transakcji, żądały wylegitymowania skąd pochodzą sumy, użyte na powyższe cele, a w razie nieuzyskania dostatecznych wyjaśnień, uznawały niejedenkrotnie całą sumę dokonanych transakcji za dochód danej osoby, wymagający uiszczenia podatku dochodowego.

Nowy okólnik ministerstwa skarbu poleca władzom skarbowym zaniechać na przyszłość przeprowadzania wszelkich takich dochodzeń, które też nie mogą w żadnym razie służyć za podstawę do opodatkowania.

Okólnik ma na celu zachęcić właścicieli kapitałów do lokowania ich w nieruchomościach.

Z TARGU WTORKOWEGO W KRAKOWIE

W dniu 16 lutego płacono: mleko niezbiernane 1 litr 28—32 gr., śmietanka słodka 1 litr 60—70 gr., ser zwyczajny 1 kg. 1—1'20 zł., masło deserowe 1 kg. 5—5'20 zł., masło zwyczajne 1 kg. 4—4'40 zł., jaja świeże szt. 10—11 gr., marchew 1 kg. 15—20 gr., cebula 1 kg. 40—45 gr., pietruszka 1 kg. 25—30 gr., seler 1 kg. 35—40 gr., włoszczyzna świeża 1 kg. 30—35 gr., jabłka zwyczajne 1 kg. 60—80 gr., jabłka kompot. 1 kg. 1—1'80 zł., kury żywe szt. 3—5 zł., gęsi żywe szt. 8—10 zł., gęsi bite szt. 6—7 zł., indyki szt. 12—16 zł., indyczki szt. 8—12 zł., kwiczoły para 0'80—1 zł.

Japończycy chcą zdobyć Szanghaj za każdą cenę

London, 16 lutego. Donoszą z Tokio, że japoński minister spraw zagranicznych Yoshizawa przyjął wczoraj ambasadorów angielskiego i amerykańskiego i zawiadomił ich o krokach japońskich w Szanghaju, dodając, że Japonja użyje wszelkich środków, jeśli Chińczycy nie opuszczą Szanghaju dobrowolnie. Minister wojny zapowiedział wysłanie do Szanghaju dalszych posiłków japońskich.

NOTA LIGI NARODÓW DO JAPONJI

Genewa, 16 lutego. Na dzisiejszym, przedpołudniem odbytem posiedzeniu, w którym nie brali udziału przedstawiciele Chin i Japonji, Rada Ligi Narodów uchwaliła zwrócić się bezpośrednio do rządu japońskiego z nowym apelem, wzywającym

HUMOR I SATYRA

ODPOWIEDZ

„Hej ty! w lśniącym „Packardzie“, gdzie pędzisz bebeku?”

Czy na bolączki Polski śpieszysz szukać leku?
Czy, kiedy rzeczywistość nasza dziś tak blada,
Nad zaradzeniem złemu wzywa cię narada?
Czy, gdy teraz wznoszą bezrobotnych krocie,
Znalazłeś środek, aby zmniejszyć bezrobocie?
A może, kiedy dużo jest na świecie nędzy,
Na pomoc najbiedniejszym wiesz wór

pieniędzy?
Czy może chęć cię wzięła, by się z pracą porać,
I chociaż czas to późny, jedziesz w biurze orać?
Pytam go się bez skutku kilkanaście razy,
Wreszcie bąknął niechętnie: — „Jadę do „Oazy“

TESTAMENT SANACJI

Nie mówcie o nas, gdy nas już nie będzie
Ześmy wielbili tylko proste „gazy“,
Bośmy wspierali Adrję i Oazy
I szampan do nas nie mógł mieć urazy, —
Piło go wszędzie.

Nie mówcie o nas, gdy nas już nie będzie,
Ześmy los życia waszego zatruli,
Ześmy odarli was nawet z koszuli,
Na skargi wasze byliśmy nieczuli, —
Byliśmy w biedzie.

Nie mówcie o nas, gdy nas już nie będzie,
Ze „strzelec“ przy nas urósł do potęgi,
Bo każdy strzelec to bohater tegi,
(O ich wyczynach można pisać księgi)
Na naszej grzędzie.

Lecz mówcie o nas, gdy nas już nie będzie,
Ześmy „orali“, jako te wielbłądy,
Ześmy wstawili w świecie nasze sądy,
Ze Łokietkowe czciliśmy poglądy
Zawsze i wszędzie.

I mówcie o nas, gdy nas już nie będzie,
Ześmy wstawili Brześcia kazamaty,
Ze i zasługa poszła też za kraty,
I nie pomogły „mądre“ adwokaty, —
Amnestja będzie!..

(„Żółta Mucha“).

Konferencja rozbrojeniowa

Genewa, 16 lutego. Na początku dzisiejszej dyskusji na konferencji rozbrojeniowej zabrał głos **prezydent Henderson** i prosił delegatów, aby propozycje swych rządów zechcieli przedłożyć do piątku, by nimi mogło się zająć biuro prezydyjne konferencji na posiedzeniach popołudniowych, celem ustalenia porządku dziennego. Henderson zastrzegł się jednak przeciw mylnemu interpretowaniu jego prośby, podkreślając, że wszelkie późniejsze projekty będą również rozpatrywane bez najmniejszego dla nich uszczerbku.

Był **argentyński** minister spraw zagranicznych **Bosch** oświadczył, że Argentyna utrzymuje armię tak małą, że nie jest ona zdolna nawet do spełnienia obowiązków policyjnych. Kraj jego wydaje na armię zaledwie 6 procent ogólnego budżetu państwowego. Dalej wypowiedział się Bosch za utworzeniem stałej, międzynarodowej kontroli zbrojeń i dokładnej definicji pojęcia „kontrabandy materiałów wojennych“.

Delegat **perski** **Aga Khan** wypowiedział się za projektem francuskim, wyrażając dla inicjatywy francuskiej gorące uznanie.

Delegat **szwajcarski**, honorowy przewodniczący konferencji rozbrojeniowej, prezydent związkowy **Motta** wypowiedział się również przychylnie dla propozycji francuskiej, określając ją jako logiczne następstwo dotychczasowych wysiłków w dziedzinie rozbrojenia. W dalszym ciągu mowca zaznaczył, że Szwajcaria jako kraj prowadzący politykę neutralną, wojsko swoje przystosowała do

go do wydania odpowiednich zarządzeń, by groźna sytuacja w Szanghaju nie uległa dalszemu zaostreniu. Odpowiednia nota Rady Ligi do rządu japońskiego, której ostateczna treść ustalona została nie na dzisiejszym posiedzeniu wieczornym, będzie się różniła od poprzednich interwencji Ligi Narodów tem, że Rada wystąpi obecnie wyłącznie przeciw Japonji i zwróci jej uwagę na odpowiedzialność, jaką weźmie na siebie w razie dalszego zaostrenia się sytuacji. W kołach poinformowanych sądzą, że ten stanowczy krok Rady Ligi będzie uczyniony w porozumieniu z Anglią i Stanami Zjednoczonymi, których dotychczasowa interwencja w Tokio nie odniosła żadnego skutku.

celów czysto obronnych. Ze względów geograficznych Szwajcaria okazuje największe zainteresowanie w sprawie ograniczenia lotnictwa wojskowego i skutecznej kontroli lotnictwa cywilnego. Poza tem Szwajcaria uważa projekt konwencji za najlepszą podstawę dalszych prac konferencji.

Delegat **jugosłowiański**, minister spraw zagranicznych **Marinkowicz**, wypowiedział się za projektem francuskim i popierał w całej rozciągłości tezę francuską w dziedzinie bezpieczeństwa.

Ostatni mowca delegat **Nowej Zelandji** uważa projekt francuski za nieosiągalny.

Dalszą dyskusję odroczone do dnia następnego.

PRZECIWIENSTWO NIEMIECKO-FRANCUSKIE

Paryż, 16 lutego. Korespondent genewski „Echo de Paris“ donosi, że na jutrzejszym posiedzeniu plenarnem konferencji rozbrojeniowej delegat niemiecki **Nadołny** przedłożył propozycje rządu niemieckiego w kwestji rozbrojeniowej, które następnie w przemówieniu będzie uzasadniał. Propozycje i mowa delegata niemieckiego spotkają się z natychmiastową odpowiedzią francuskiego ministra wojny **Tardieu**. Wedle zapowiedzi korespondenta wymienionego dziennika, **Tardieu** nie zadowolony się udowodnieniem, że traktat wersalski nie upoważnia Niemcy, chociażby nawet w charakterze członka Ligi Narodów, do żądania równouprawnienia z Francją, lecz stwierdzi poza tem, iż **Reichswehr** w ciągu ostatnich kilku lat przekształcił się w armię agresywną w pełnym tego słowa znaczeniu.

WŁAMANIA DO MIESZKAŃ DELEGACJI AMERYKAŃSKIEJ

Genewa, 16 lutego. Z kół delegacji amerykańskiej na konferencję rozbrojeniową donoszą, że z początkiem bm. przez trzy noce z rządu dokonywano włamań do mieszkań członków delegacji amerykańskiej. Najpierw, 2 bm. włamano się do pokoju ambasadora Gibsona, 3 bm. do senatora Swana, a 4 bm. do szefa wydziału prasowego. We wszystkich trzech wypadkach szukano dokumentów politycznych, których jednak nie znaleziono, gdyż są ukłowane w bezpiecznym miejscu. Nie ulega żadnej wątpliwości, że sprawcom chodziło o dokumenty polityczne, gdyż inne rzeczy pozostały nienaruszone.

Z dnia

WSZYSTKO ZDZIAŁAŁ P. PIŁSUDSKI... NIKT INNY!

Sanacja zrobiła nową „poprawkę historyczną”, urządzając w Warszawie pod swym patronatem akademię z okazji 14 rocznicy bitwy pod... Rarańcza...

Akademię zagał p. Sławek, składając hołd pp.: Mościckiemu i Piłsudskiemu...

Ani słówka o generale Józefie Hallerze, którego dziełem jest — Rarańcza...

Dziesiątą rocznicę przyłączenia Górnego Śląska do Polski obchodzono bez Wojciecha Korfantego...

Czternastą rocznicę Rarańczy obchodzą bez Józefa Hallera...

Wszystko zdziałał p. Piłsudski... Z okazji rocznicy Rarańczy, urządzają akademię, aby raz jeszcze złożyć mu hołdy...

Ani słówkiem nie wspomnieli o Józefie Hallerze.

TELEGRAMY

Dalszy wzrost bezrobocia

Warszawa, 16 lutego (tel. własny „Naprzodu”). Według danych państwowych urzędów pośrednictwa pracy liczba bezrobotnych zarejestrowanych w dniu 13 bm. wynosiła 336.106. W porównaniu z poprzednim tygodniem wzrost bezrobocia wynosi 3594 osób.

— 000 —

NOWELIZACJA USTAWY O FUNDUSZU DROGOWYM

Warszawa, 16 lutego (tel. własny „Naprzodu”). Ministerstwo robót publicznych opracowało nowy projekt ustawy o państwowym funduszu drogowym. Ustawa ta ma zastąpić ustawę z 3 lutego 1931. Według nowego projektu zmniejszone będą świadczenia na rzecz funduszu drogowego od samochodów osobowych, taksówek i autobusów, natomiast wzrosną opłaty od samochodów ciężarowych.

HITLER PRZECIW HINDENBURGOWI

Monachjum, 16 lutego. W związku z przyjęciem kandydatury przez Hindenburga ogłasza dziś Adolf Hitler w „Voelkischer Beobachter” odezwę, w której m. in. oświadcza: „Jako ostatnią próbę ratowania bankrutującego systemu weimarskiego, koalicja czarno-czerwona, znajdująca się w beznadziejnej mniejszości, wysunęła kandydaturę Hindenburga, aby móc dalej kontynuować politykę rozpadającego się systemu, znajdującego swój wyraz w planie Younga i ostatnich dekretach kryzysowych. Narodowe Niemcy mają na to tylko jedną odpowiedź: narodowi socjaliści, wierni swemu hasłu walki z tym systemem, odrzucają tę kandydaturę. Nadeszła wreszcie godzina porachunku z ludźmi obozu listopadowego. Żałować tylko należy, że Hindenburg dał się nakłonić do wciągnięcia swego nazwiska w wir walki beznadziejnej”.

CZY UTWORZENIE FEDERACJI NADDUNAJSKIEJ?

Wiedeń, 16 lutego. Kanclerz związkowy dr. Buresch przyjął dziś reprezentantów dyplomatycznych różnych państw i złożył im oświadczenie, w którym podkreślił, że Austria jest zmuszona rozszerzyć krąg swych interesów. Rząd austriacki oświadcza zatem, że Austria gotowa jest podjąć rokowania ze wszystkimi państwami, które życzyłyby sobie nawiązać z nią bliższe stosunki gospodarcze. Kanclerz prosił dalej wszystkich dyplomatów, aby zawiadomili o tem swoje rządy i aby poparli wysiłki rządu austriackiego.

Lepsza pruska czy rosyjska ustawa o zgromadzeniach niż sanacyjna

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 16 lutego.

Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej komisji administracyjnej toczyła się w dalszym ciągu dyskusja nad projektem ustawy o zgromadzeniach. Rozpatrywano art. 9, który wedle projektu referenta brzmi: „Władza zakazuje odbycia zgromadzenia w lokalu, jeżeli odbycie zgromadzenia sprzeciwłoby się przepisom niniejszej ustawy lub ustaw karnych, albo jeżeli zagrażałoby bezpieczeństwu, spokojowi lub porządkowi publicznemu. Zakaz należy podać na piśmie z przytoczeniem powodu do wiadomości zgłaszającego nie później jak w przeddzień zgromadzenia.”

Artykuł ten wywołał bardzo żywą dyskusję, w której przemawiał szereg mowców opozycyjnych. Cytowano cały szereg konkretnych przypadków, jak już dziś owe „zagrożenie bezpieczeństwa i spokoju publicznego” wygląda.

Pos. dr. Wrona (str. lud.) odczytał cały szereg

przepisów z ustaw i rozporządzeń w b. zaborze rosyjskim i b. zaborze pruskim i oświadczył: „Przedłożcie taką ustawę polską, jak ustawa moskiewska lub pruska, a my w Polsce będziemy za nią głosować. Wolimy tamte ustawy zaborcze, niż projekt rządu pomajowego”.

Przewodniczący pos. Polakiewicz (BB) apelował, żeby mowcy pamiętali o „uczuciowym stosunku do Polski” i możliwie nie porównywali Polski z państwami zaborczymi, a z drugiej strony, żeby pamiętali, że „Rzplita musi wymagać poskromienia za daleko idącej swobody obywatelskiej.”

W replice odpowiedziano p. Polakiewiczowi, że chodzi również o położenie kresu samowoli władz administracyjnych.

Pos. Polakiewicz oświadczył, że po przyjęciu dwóch poprawek do tego artykułu rząd i referent rozpatrzą wszystkie dalsze poprawki i stanowisko swoje określa w III czytaniu.

— 000 —

Ciężki cios dla pracowników komunalnych i dla emerytów

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 16 lutego.

Projekt ustawy o dostosowaniu płac pracowników komunalnych do płac pracowników państwowych wywołał wielkie zaniepokojenie wśród pracowników komunalnych. W myśl tego projektu przewidziane jest obcięcie płac pracowników komunalnych w stolicy o 20% dodatku stołeczne-

go i 15% dodatku komunalnego. Ponadto wiceminister skarbu p. Starzyński zapowiedział dalsze podniesienie stawek emerytalnych o 3%, co z już podniesionymi stawkami w ub. roku daje podwyżkę stawek emerytalnych o 5%. W porównaniu z r. 1930, o ileby nowy projekt stał się ustawą, pobory pracowników komunalnych w stolicy zostałyby zmniejszone o 63%, zaś na prowincji o 43%.

Niemcy nie wpuszczą polskich robotników rolnych

Berlin, 16 lutego. Rada Rzeszy zatwierdziła projekt ministra pracy, postanawiający, że ze względu na wielką ilość bezrobotnych w Niemczech w roku bieżącym nie będzie wolno przyjmować do

pracy zagranicznych robotników rolnych. Odpowiednie zarządzenie zostało przesłane państwowemu urzędowi pośrednictwa pracy.

— 000 —

Upadek rządu Laval'a

Paryż, 16 lutego. Rząd premiera Laval'a został dziś popołudniu w senacie obalony, pozostając w głosowaniu w mniejszości 23 głosów. Zaraz na początku dzisiejszego posiedzenia senatu francuskiego, minister spraw wewnętrznych Cathala przedłożył senatowi projekt reformy wyborczej, przyjęty w ubiegłym tygodniu przez Izbę deputowanych.

Prezydent senatu zwrócił się do premiera Laval'a z zapytaniem, kiedy zamierza odpowiedzieć na interpelację radykalnego senatora Peyronneta w kwestji ogólnopolitycznej.

Laval oświadczył, że ufa, iż w obliczu generalnej dyskusji na konferencji rozbrojeniowej w Genewie senat odroczy dyskusję interpelacyjną, gdyż właśnie w tej chwili potrzebuje rząd jak największego autorytetu. Proponuje zatem podjęcie dyskusji dopiero w piątek 26 bm.

W głosowaniu imiennym wniosek Laval'a upadł 155 głosami przeciw 134.

W następstwie tego wyniku Laval złożył oświad-

czenie, w którym oświadczył: „Jestem skłonny przyspieszyć dzień dyskusji, żądam jednak, aby dyskusja nad interpelacją senatora Peyronneta nie odbyła się dziś, ponieważ może już jutro pewna zagraniczna delegacja w Genewie przedłożyć propozycje, na które będzie delegat francuski musiał odpowiedzieć. Chodzi tu o kwestję międzynarodową, podczas gdy dyskusja w senacie dotyczy jedynie spraw wewnętrznych. Apeluję do sumienia senatorów i wzywam senat, aby chwilowo zaniechał wszelkich namietności. Aby udowodnić, jak wielką wagę przykładam do tej kwestji, stawiam kwestję zaufania”.

Przystąpiono ponownie do głosowania imiennego, przyczem wniosek premiera Laval'a ponownie upadł, tym razem 157 głosami przeciw 134.

Bezpośrednio z senatu premier Laval udał się do prezydenta republiki i złożył dymisję całego gabinetu.

Genewa, 16 lutego. Wiadomość o dymisji rządu francuskiego wywołała w Genewie piorunujące wrażenie.

3 TRUPY NASTĘPSTWEM GRY W KARTY

Paryż, 16 lutego. Wczoraj wieczór w jednej z większych kawiarni paryskich zastrzelił pewien Argentynczyk 3 swoich ziomków, siedzących wraz z nim przy jednym stoliku. W pewnej chwili wybuchła między nimi gwałtowna kłótnia, padło 5 strzałów rewolwerowych i trzy trupy zwały się na podłogę. Wśród gości kawiarnianych powstało zamieszanie, z którego sprawca morderstwa pragnął skorzystać i zbiec. Został on ujęty przez kelnerów i oddany w ręce policji. Zznał, że przed dwoma laty w Buenos Aires przegrał z nimi w karty 100 tysięcy franków. Później dowiedział się, że posługiwali się przy grze fałszywymi kartami. Obecnie spotkał ich w Paryżu i żądał, aby mu pieniądze wrócili, gdyż wygrali je nieuczciwą grą. Gdy mu odmówili, dobył rewolweru i zastrzelił ich.

KRWAWA DEMONSTRACJA W HISZPANJI

Paryż, 16 lutego. Donoszą z Madrytu, że w Saragossie doszło wczoraj do powtórnych krwawych starć między policją a demonstrantami. W toku walk 1 osoba została zabita a 2 policjantów i 5 osób cywilnych odniosło ciężkie rany.

WYDALENIE SEKRETARKI GANDHIEGO Z INDYJ

Londyn, 16 lutego. Donoszą z Bombaju, że córka admirała angielskiego miss Slade, wierna zwolenniczka Gandhiego, któremu towarzyszyła w ostatniej jego podróży na konferencję „okrągłego stołu” w Londynie, została wezwana przez władze indyjskie do opuszczenia Bombaju w przeciągu 24 godzin. W ostatnich czasach miss Slade kierowała akcją bojkotu towarów zagranicznych oraz propagandą wyrobów indyjskich.

ZNOWU REWOLUCJA W AMERYCE ŚRODKOWEJ

Nowy Jork, 16 lutego. Z San Jose w republice Costarica donoszą o wybuchu rewolucji, do której miała się przyłączyć część tamtejszego garnizonu. Według niepotwierdzonych wiadomości powstańcy opanowali budynki rządowe, oraz mieli ująć wiceprezydenta i ministra finansów. Premier i reszta członków rządu schronili się do koszar wojsk, które rządowi pozostały wierny. Na ulicach miasta doszło do krwawych walk. Według późniejszych wiadomości oficjalnych powstanie zostało stłumione.

„Elektryczny strajk” w Piotrkowie

OKOŁO 40.000 ŻARÓWEK NIECZYNNYCH. — ODBIORCY DOMAGAJĄ SIĘ OBNIŻENIA CENY PRĄDU. — PRZYKŁAD DLA KRAKOWA

W ubiegłą sobotę wybuchł w Piotrkowie strajk konsumentów prądu z elektrowni piotrkowskiej, stanowiącej własność belgijskiego towarzystwa akcyjnego w Brukseli.

Całe miasto pogrążone w egipskich ciemnościach, około 40.000 żarówek zgasło, aż do odwołania. Po ulicach snują się gromady mieszkańców demonstrujących przeciwko wyzyskowi stosowanemu przez kapitał zagraniczny.

Ze względu na ogólną nędzę, wytworzoną ogólnoswiatowym kryzysem gospodarczym, na kolosalne zubożenie kraju i jego ludności, mieszkańcy miasta Piotrkowa przedsięwzięli w dniu 3 lutego powszechną akcję o potaniecie prądu elektrycznego w Piotrkowie, oraz o skasowanie miesięcznych opłat za liczniki. Na zebraniu przedstawiciele stowarzyszeń społecznych, związków i korporacji cechowych, powzięło w dniu 6 lutego jednomyślną uchwałę wystosowania do zarządu elektrowni w Piotrkowie memorjału z następującymi postulatami:

1) Obniżenie ceny prądu do mieszkań prywatnych z 95 groszy na 60 groszy za kilowat.

2) Obniżenie ceny prądu do warsztatów o 35 procent.

3) Zniesienie wieczystej opłaty za liczniki i wyznaczenie amortyzacji tychże.

Memorjał powyższy podpisały 33 stowarzyszenia i związki ze stowarzyszeniem właścicieli nieruchomości na czele i przekazały go zarządowi elektrowni piotrkowskiej, wyznaczając termin odpowiedzi do dnia 13 bm.

Ponieważ odpowiedź w dniu oznaczonym nie nadeszła, zwołano do sali teatru ogólny wiec konsumentów prądu elektrycznego.

Nieprzeliczona rzesza społeczeństwa piotrkowskiego, bez różnicy przekonań i różnic klasowych, postanowiła jednogłośnie rozpocząć powszechny strajk wszystkich bez wyjątku abonentów elektrowni w Piotrkowie.

W bocznych korytarzach teatru ustawiono kilkanaście stolików, przy których podpisywano deklaracje, żądając wyłączenia prądu i zabrania liczników.

Na ogólną liczbę 6.000 abonentów, już do tej pory 3.000 zażądały wyłączenia prądu. W godzinach wieczorowych zajarzyły się świece stearynowe i dawno już niewidziane lampy naftowe w oknach mieszkańców Piotrkowa, w lokalach publicznych, sklepach i kawiarniach.

Spodziewany jest strajk wszystkich kino-teatrów piotrkowskich.

W łonie zarządu elektrowni zapanowała niesłychana konsternacja, licznik bowiem wykazuje znikomą zaledwie procent stanu normalnego.

REPERTUAR

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Środa: „Ifigenia w Aulidzie” (ceny niższe).

Czwartek: „Ifigenia w Aulidzie” (ceny niższe).

Piątek: „Lucja z Lammermooru” (opera).

KOLLEGJUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH

(Rynek gł. A—B 39) o godz. 7 wiecz.

Środa: Asystent Instytutu Matem. Stanisław Turcki: Komety i gwiazdy spadające (z obrazami świetln.).

Czwartek: Dr. M. Kanfer: Boy i boyszewizm u nas i zagranicą.

Piątek: Prof. U. J. dr. Witold Wilkosz: Statystyka w zagadnieniach naukowych.

Niedziela: Prof. dr. Michał Friedländer: Goethe jako człowiek i twórca (Na szczytach człowieczeństwa) — z obraz. świetl.).

KINOTEATRY

Adria: „Król Jazzu”.

Apollo: „Cham” (według Orzeszkowej).

Bagatela: „Trader Horn”.

Dom żołnierza: „Hurra, ja żyję!”.

Promień: „Caryca Katarzyna I”.

Słońce: „Tarzan, władca dżungli”.

Świt: „Szkarłatny Rumak” i „Cud XX wieku”.

Sztuka: „Sterowiec L. A. 3”.

Uciecha: „Bezimienni bohaterowie”.

Wanda: „Bezimienni bohaterowie”.

Warszawa: „Pieniądz” (z Brygida Helm).

RADJO KRAKOWSKIE

Środa 17 lutego

11.45: PAT. 11.58: Sygnał czasu, hejnał. 12.10: Gramofon. 13.10: Komunikaty: meteorologiczny i gospodarczy. 15.45: Giełda pieniężna z Warszawy i komunikat dla żeglugi i rybaków. 15.50: Gramofon. 16.20: Odczyt z Warszawy. 16.40: Gramofon. 16.55: Lekcja angielskiego z Warszawy. 17.10: Odczyt z Warszawy: „Alchemia XX wieku”. 17.35: Koncert z Warszawy. 18.50: Rozmaitości, komunikaty. 19.00: Świećlica strzelecka. 19.15: Gramofon. 19.30: Skrzynka pocztowa — inż. Stanisław Broniewski. 19.45: Feljeton muzyczny ze Lwowa. 20.15: Koncert z Warszawy: ukraińskie pieśni ludowe. 21.00: Kwadrans literacki z Warszawy: „Biblioman” K. M. Górskiego. 21.15: Koncert skrzypcowy z Warszawy: Robert Soetens. 22.30: Dodatek do dziennika radiowego. 22.45: Muzyka lekka i taneczna. 24.00: Hejnał.

Związki i zgromadzenia

NOWE LEGITYMACJE PARTYJNE. OKR PPS
Kraków-miasto wzywa wszystkich członków partii, którzy się zarejestrowali w styczniu br., do odbioru nowych legitymacji w sekretariacie OKR, ul. Dunajewskiego 5, II piętro.

WALNE ZEBRANIE KRAKOWSKIEGO ODZIAŁU TUR odbędzie się w niedzielę 21 lutego o godz. 10 rano w lokalu TUR (ul. Dunajewskiego 5 III p.). Porządek dzienny: 1) Odczytanie protokołu z poprzedniego walnego zebrania TUR. 2) Sprawozdanie z działalności zarządu za rok ubiegły: a) sekretariatu, b) kasowe, c) komisji rewizyjnej. 3) Dyskusja. 4) Wybór nowego zarządu. 5) Preliminarz na rok 1932/33. 6) Wnioski i interpelacje. Ze względu na ważność obrad walnego zebrania obecność wszystkich członków jest obowiązująca. W razie braku kompletu walne zebranie odbędzie się o pół godziny później bez względu na ilość obecnych.

W BIBLIOTECE TUR

(Kraków, ul. Dunajewskiego 5)

są do nabycia:

Kwartalnik socjalistyczny Nr. 1	2.—
Piotrowski: Państwo a wychowanie	.25
Krapotkin: Państwo i jego rola historyczna	1.—
Krapotkin: Spółnictwo a socjalizm wolnościowy	.60
Roszkowski: Urlopy wypoczynkowe	3.—
Kopankiewicz: Ubezpiecz. pracown. umysł.	1.50
Sady pracy	2.40
Zagrodzki: Umowa o pracę pracown. umysłowych	3.—
Szymorowski: Umowa o pracę robotników	2.40
Ustawodawstwo Pracy. T. III. Inspekcja pracy	4.—
Porczak: Dyktator Piłsudski i Piłsudczyk	1.50
Porczak: Piatyletka sanacyjna	.50
Porczak: Walka o Demokrację	1.50
Kornicki: Zredukowani (epopeja robotnicza)	.80
Szkolnictwo w obliczu katastrofy	1.—
Z. N. M. S. Historia, Ideologia i zadania	.50
Socjalizm. Zarys bibliograficzny i metodyczny	3.—
Fotografia Daszyńskiego	1.—
Zygmunt i Feliks Grossowie: Sociologia partii politycznej	2.50
Zamówienia z prowincji należy kierować wprost do Księgarni Robotniczej, Warszawa, ul. Warecka 9.	

PASY skórzane, z sierści wielbłądziej, szczeliwa, tarcze karborundowe, płyty Klingorit, świdry spiralne itp., dostarcza natychmiast ze składów

Hu. townia pasów, węży, szczeliw

„ZENIT” Spółka z ogr. odpow.

Kraków, Szpitalna L. 7, tel. 142-31
127-21

**NAPRAWY I PRZERÓBKI
RADJOAPARATÓW**

uskutecznia fachowo i z gwarancją sprawnego działania najtańszy i najsolidniejszy skład aparatów i wszelkiego radjosprzętu

RADJOFON, Kraków, Starowiślna 10.

CENNIK NASION 1932

Już wyszedł

E. FREEGE, Kraków.

Zrozpaczony brakiem pracy.

poszukuję jakiegokolwiek zajęcia (bez wyboru). Posiadam egzamin stenografii zaw. oraz maszynopisma. — Tamże lekcje stenografii, oraz początki skrzypiec — niedrogo.

Zgłoszenia ul. Zwierzyniecka 9, I. p. na lewo pod W. F.

**SKŁAD GRAMOFONÓW,
PŁYT, APARATÓW RADIOWYCH**

Instrumenta muzyczne: skrzypce, mandoliny, gitary etc,

poleca dla szkół najtaniej

„SYMFONJA” Kraków
ul. Wiślna 10

FUTRA w wielkim wyborze, według najnowszych modeli paryskich i wiedeńskich, w doborowym gatunku wykonane we własnych pracowniach, poleca po cenach konkurencyjnych

Antoniego Trąbki syn
Kraków, ul. Szeńska 12.

Bezpośredni import towarów zagranicznych.
Telefon 194 64. Rok założenia 1895.

Zygmunt Rendel

poleca węgiel i koks górnośląski, węgiel dąbrowiecki i węgiel z kopalni „Bory” oraz drzewo opałowe jodłowe, sosnowe i bukowe

Biura: Telefony: Składy:
Kraków, Załusze 14. Biura 136-11. Tel. 155-77.

NOWOŚCI W WEŁNACH NA SEZON WIOSENNY NADESZŁY:

JEDWABIE DYMKI NAJTANIEJ W NAJWIĘKSZYM WYBORZE KUPUJE SIĘ TYLKO

AKSAMITY RĘCZNIKI

WELWETY KAPY

PŁOTNA KOŁDRY

STOŁOWIZNA KOCE I t. p.

FREIWALDA

KRAKÓW, FLORJANSKA 44, I. PIĘTRO